

**Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!**

**LÉTO 2013
ROČNÍK 24**

*Sola Scriptura – Jedině Písmo
Solus Christus – Jedině Kristus
Soli Deo Gloria – Jedině Bohu Sláva*

*Sola Gratia – Jedině milostí
Sola Fide – Jedině vírou*

OBSAH

Nestačí, že o mně víš	1
Proč církve vymírá?	2
Jak a podle jakého pravidla má být církve napravována	6
Sola Scriptura – Jedině Písmo	7
Zbožný vykladač Písma	13
Vyvýšení Syna člověka	14
Palestinští křesťané a křesťanský sionismus	19
Islám a dnešní Evropa	27
Hřích a jeho dopad na člověka	31
Augustin a kalvinismus – teologie reformace	36
Není jedno, co čteme	40

NESTAČÍ, ŽE O MNĚ VÍŠ

Ivan Kudrfalec

Jen hospodář ví, jak jsou cenné traviny a jak důležité pícniny! Dobytek nelze krmit nehodnotnou trávou nebo senem. Je třeba, aby krmení obsahovalo srhu laločnatou, psárku, kostřavu, lipnici, bojíněk, tomku vonnou a další trávy. Právě tomka vonná způsobuje nádhernou vůni sena. Je úžasné, jak Bůh všechno stvořil tak rozmanitým a krásným způsobem. Ve všem vidím Jeho lásku a radost.

Rád se procházím po svých pastvinách, kde si povídám nejen se svými ovciemi či kozami, ale také právě se všemi travinami. A ony nemlčí, povídají si také se mnou. Tady začíná příběh, který chci vypravovat.

Jednou na podzim, při své pravidelné každodenní kontrole ohrad, jsem si všiml jednoho druhu trávy, který ještě zbyl. Tato tráva je sotva viditelná, vypadá spíš jako mlha. Je taková rozmazaná, ovce ji nežerou, na sena se nehodí, řeklo by se – tráva k ničemu. A právě její hlas jsem nečekaně uslyšel. „Ani náš hospodář nás nevidí, nevnímá nás, žádné oko na nás nepohlédne, na nic se nehodíme,“ povídala si mezi sebou. Podíval jsem se na ni a konejšil se, že

2 ZÁPAS O DUŠI

---

ji přeci vnímám, že o ní dobře vím. Když jsem pak odcházel domů, zaslechl jsem ještě její odpověď: „To nestačí, to nestačí.“ Brzy jsem na vše zapomněl.

Druhý den ráno jsem opět vyšel na pastviny a zarazil mě vzhled louky. Byla na ní bílá místa. Když jsem se na ně šel podívat více zblízka, uviděl jsem, že je to jinovatka. K mému údivu byla ale jenom na „zbytečné“ trávě. Zaradoval jsem se a řekl: „No vidíš, jak sis poradila, teď už tě vidí všichni.“ Ten den byl první mrazík, který trávu zviditelnil. Jenže já jsem znovu slyšel ten hlas: „To nestačí, to nestačí! Nestačí vědět. Vrať se...“ Poslechl jsem a vrátil se k ní a ptal se, co pro mě má. Sklonil jsem se až k ní a najednou jsem uviděl něco, co mi naprosto vyrazilo dech. Tisíce drobných zledovatělých trpytíciích se kuliček zdobilo trávu „k ničemu“. Byl jsem dojatý z takové krásy a nemohl z ní oči spustit. Plný vděčnosti jsem se k ní znovu a znovu skláněl a děkoval Bohu, že mi poslal do cesty tak nádherný přírodní úkaz.

Tráva ale ke mně hovořila dál. „Já jsem jenom obyčejná tráva, kterou Bůh stvořil proto, abys pochopil, že mnoho lidí je na

tom jako já. Jsou málo vidět, jsou tišší a naše oči je pro jejich všednost vůbec nevidí. Ale je třeba se k těmto ‚posledním‘ lidem sklonit, pak uvidíš jejich krásu a jedinečnost, která tě obohatí a kterou obohatíš ty. Nestačí jen o nich vědět, je třeba se k nim sklonit a sloužit jim.“

Poděkoval jsem Bohu a také trávě, dotkl jsem se jí a řekl: „Abych si tě všiml, abych tě vnímal, tak jsi musela zmrznout, trpět...“ Největší a pravá láska, která se k nám sklání, přichází skrze utrpení. Ježíš z lásky k nám trpěl, nechal se ukřižovat a dodnes chce nést všechny naše bolesti. Tak velká je Jeho láska. Tak hodně Mu na nás záleží. My máme Jeho lásku posílat dál do světa a ukazovat na našem zájmu o tak málo viditelné lidi, jestli je naše láska a víra skutečně pravá. Bez lásky a služby druhým, i těm nejnepatrnějším, není víra, jen mlácení prázdné slámy.

Bože můj, laskavý a věrný a plný milosti, Tobě buď čest, chvála i sláva skrze Ježíše Krista, našeho Spasitele, a Ducha svatého, který působí v nás všechno, co prožíváme. Amen. ■

CÍRKEV V SOUČASNÉ SPOLEČNOSTI

PROČ CÍRKEV VYMÍRÁ?

Stanislav Kaczmarczyk

Díky Pánu, dostali jsme na tuto otázku pravdivou a kvalifikovanou odpověď.

„Sociologické výzkumy totiž naznačují, že prosperita církví do značné míry závisí na míře jejich ortodoxie a **úpadek liberálních církví** s masovým členstvím souvisí právě se **sna-**

hou o modernizaci učení, díky němuž církevní **učení ztrácí svoji nadčasovou platnost.**“

Příčinou vymírání církve je tedy liberální teologie a snaha přizpůsobit se světu.

Vědecká pracovnice Sociologického ústavu PhDr. Dana Hamplová, Ph.D. na-

psala v článku „Česká církev ve světle sociologických výzkumů“ tato slova: „Lze očekávat, že velké lidové církve, mezi které se zahrnuje církev římskokatolická, Církev československá husitská a Českobratrská církev evangelická, zažijí další pokles členské základny, i když v případě římských katolíků lze očekávat pokles nižší než ve zbylých dvou církvích. Tento odhad vychází ze dvou skutečností: věkové struktury členské základny (členové těchto církví jsou spíše vyššího věku) a **liberální orientace ČČSH a ČCE**. Sociologické výzkumy totiž naznačují, že prosperita církví do značné míry závisí na míře jejich ortodoxie a **úpadek liberálních církví s masovým členstvím souvisí právě se snahou o modernizaci učení**, díky němuž **církevní učení ztrácí svoji nadčasovou platnost**.“ Článek byl zveřejněn v časopise Český bratr 3/2013.

Každý, kdo miluje Krista a upřímně Ho následuje, touží po tom, aby Kristova církev na zemi rostla a s každým dnem se hlásili ke Kristu noví učedníci. Naším vzorem je apoštol Pavel. Svě úsilí splnit svěřený úkol vyjádřil slovy: „*Jsem svoboden ode všech, ale učinil jsem se otrokem všech, abych mnohé získal... Všem jsem se stal vším, abych získal aspoň některé.*“ 1K 9,19-22. Proto s velikou obětavostí zvěstoval Kristovo evangelium všude, kam přišel, a volal lidi k rozhodnutí pro následování Pána Ježíše. Z těch, kteří se rozhodli, vytvářel pak křesťanské sbory. Nepřítel církve – satan, který chtěl Kristovu církev ničit – posílal do těchto sborů lidi, kteří přinášeli falešné učení. To se stalo i v Korintu.

Proto Pavel korintským křesťanům napsal:

◆ *Vždyť vás žárlivě strážím Boží žárlivostí; zasnoubil jsem vás jedinému muži, abych vás jako čistou pannu odevzdal Kristu. Obávám se však, aby to nebylo tak, jako když had ve své lstivosti oklamal Evu, aby totiž vaše mysl neztratila nevinnost a neodvrátila se od upřímné oddanosti Kristu. Když někdo přijde a zvěstuje jiného Ježíše, než jsme my zvěstovali, nebo vám nabízí jiného ducha, než jste dostali, nebo jiné evangelium, než jste přijali, klidně to snášíte! ... Jsou to falešní apoštolové, nepoctiví dělníci, přestrojení za apoštoly Kristovy. A není divu, vždyť sám satan se převléká za anděla světla; není tedy nic překvapujícího na tom, že se jeho služebníci převlékají za služebníky spravedlnosti. (2 K 11,2–4.13–14)*

Křesťanům v Římě důrazně připomínal:

◆ *A nepřizpůsobujte se tomuto věku, nýbrž proměňte se obnovou své mysli, abyste mohli rozpoznat, co je vůle Boží, co je dobré, Bohu milé a dokonalé. (Ř 12,2)*

Při pohledu do minulosti vidíme, že satan se snažil odvádět křesťany od Ježíše a Jeho evangelia v každé době. Je nám líto, že se mnozí křesťané dali svést.

Co máme dělat, abychom zůstali živou a rostoucí Kristovou církví v současném světě plném pokušení? Pán Ježíš je nám křesťanům skvělým příkladem. Satan na něj zaútočil ihned na počátku Jeho veřejné činnosti. Všechny tři útoky byly velice provokační a byly zaměřeny na to,

4 ZÁPAS O DUŠI

aby Pán Ježíš nerespektoval Boží slovo. Proto byla obrana proti pokušiteli postavena na citování psaného Božího slova. Na všechna pokušení odpověděl slovy „Je psáno,“ a pak citoval Boží slovo. Psané Boží slovo má velikou autoritu a satan musí autoritu Božího slova respektovat. Když křesťan odpovídá na satanovo pokušení Božím slovem, pokušení ztrácí svou moc. To je cesta k vítězství nad pokušelem v celých dějinách.

Přestane-li křesťan respektovat autoritu Božího slova, pak má veškeré zlo otevřené dveře do jeho života. Satan začne ničit jeho osobní vztah s Bohem, pak jeho osobní duchovní život, potom jeho vztahy v rodině, na pracovišti a ve společnosti člověka na scestí i do vnitřního zoufalství a beznaděje.

Kde vidíme dnes satanovy útoky proti Božím slovu? Především na teologických fakultách. Jestliže má profesor teologie odvahu napsat, že za svoji povinnost považuje přesvědčit studenty prvního ročníku, kteří doposud věřili Bibli jako Božím slovu, že to není pravda, pak je jasné, že takový profesor teologie je satanovým nástrojem. Žel, takových profesorů je dnes v Evropě mnoho. Když hledíme na vymírající evropské církve, tak s velikým zármutkem konstatujeme, že se satanovi jeho ničitelské dílo opravdu daří.

V Kostnických jiskrách z 13. února 2013 je článek „Církev je v krizi“. Čteme v něm slova:

„Nejhlubším důvodem krize církve je **krize kázání**, které se nesetkává s důvěrou, protože nechává za sebou cítit instituci **místo bratrského spo-**

lečenství a přítomnosti Krista samého.“

V časopise Protestant č. 2/2013 v článku „Nadhled pumlanovy feny“ autor píše:

„Ve svém životě jsem měl doposud tři období. První filosofie a mystika. Zajímalo mě, k čemu je život, odkud jsme přišli a kam směřujeme. Toto období skončilo asi v pětadvaceti, kdy jsem zjistil, že spíš než filosofie mi na tyto otázky odpoví teologie. Druhá etapa: hltať jsem teologii. **Avšak poslední dva roky zjišťuji, že už mi teologie nic nedává**, že vše jsem někde četl nebo slyšel (díky vynikajícím teologům ve svém okolí stačí slyšet). A tak čtu krásnou literaturu. Krásná literatura dává člověku nadhled – dokonce i po prezidentských volbách.“

Tyto články signalizují velmi jasně, že příčinou krize církve je liberální teologie, která se přizpůsobuje světu. Historicko-kritická teologie studentům opravdu nic nedává, protože je nevede k osobnímu přijetí Ježíše Krista jako Spasitele a Pána, ani k Jeho následování (Mt 16,24–25; Mk 10,20–22). Dává jim snad jen jedno: pýchu, že mají univerzitní vzdělání.

Prof. Dr. Eta Linnemannová, která vyučovala rovněž liberální teologii, ve své knížce „**Originál nebo padělek**“, kterou napsala po svém pokání a návratu k víře v Boží slovo, v druhé kapitole konstatuje: „Rozum je nadřazován Písmu svatému. Rozum rozhoduje, co je v Písmu pravda a skutečnost, co je jisté, pravděpodobné, málo pravděpodobné nebo se vůbec nestalo. Rozum rozhoduje, zda se máme dívat na Boha jako na

jednající a hovořící subjekt, nebo máme-li co do činění jen s lidskými představami a pojmy Boha. Základem způsobu práce historicko-kritické metody je řada předpokladů, které samy nejsou výsledkem vědeckého zkoumání, ale dogmaty, články víry, jejichž podkladem je absolutizace lidského rozumu jako kontrolního orgánu.“

Proto se rozhodla historicko-kritickou teologií odmítnout a důvěřovat cele Božímu slovu. Vyjádřila to těmito slovy:

„Moje NE historicko-kritické teologii vychází z mého ANO našemu obdivuhodnému Pánu a Spasiteli Ježíši Kristu a slavnému vykoupení, které i za mne dovršil na Golgotě.“ Ve své knížce rovněž vyznává: „Náhle mi bylo jasné, že jsem byla pro své studenty slepým vůdcem a činila jsem z toho pokání.“ „Jasně jsem ve svém srdci poznala, a to nikoli prostřednictvím lidských řečí, nýbrž svědectvím Ducha svatého, že můj zvrácený život byl hřích, a jsem ráda a vděčná, že mi tato vina byla odpuštěna, protože Ježíš ji vynesl na kříž. Proto říkám NE historicko-kritické teologii... Nezvratně považuji za odpad vše, co jsem

učila a napsala předtím, než jsem Ježíši odevzdala svůj život.“

Kéž by takovou milost dal Pán Bůh všem učitelům na našich teologických fakultách.

Když sledujeme, jak hrozný negativní vliv má liberální historicko-kritická teologie na evropské křesťanské církve, pak musíme s velikým zármutkem konstatovat, že tito profesori teologie jsou skutečnými hrobaři církve. Vůbec se už nedivíme, že křesťanství v Evropě vymírá, když má církve tak vzdělané hrobaře. Velmi smutné konstatování.

Kdo nebere vážně slova Pána Ježíše „*Posvět je pravdou, tvoje slovo je pravda,*“ ani slova Kristova apoštola Pavla „*Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha...*“, ten by udělal lépe, kdyby odešel z teologické fakulty i z církevní služby (J 17,17; 2 Tm 3,16).

Kéž by zjištění PhDr. Dany Hamplové, Ph.D. přivedlo učitele teologie i všechny kazatele k rozhodnutí odmítnout liberální historicko-kritickou teologii, podřídit svůj život autoritě Božího slova, a následovat Pána Ježíše Krista s dětinskou důvěrou, a pak zvěstovat Jeho slovo s apoštolskou horlivostí a věrností. ■

POZNÁMKA REDAKCE K PŘEDCHOZÍMU ČLÁNKU

– jk –

Cele se ztotožňujeme s autorovým pohledem na destruktivní vliv liberalismu v křesťanských církvích. Jsme ale přesvědčeni, že více než učitelé teologických ústavů mají podíl na zkáze a odpadnutí církvi kazatelé, kteří neděli co neděli přinášejí tuto jedovatou potravu lidem. Sa-

mozřejmě že se to museli někde naučit (a zde leží zodpovědnost učitelů liberalismu), přesto zodpovědností kazatelů zůstává kázat Boží slovo a ne lidské nauky a světské filozofie.

◆ *Kdo káže, ať zvěstuje slovo Boží.*

(1 Pt 4,11)

6 ZÁPAS O DUŠI

Proto bychom za skutečné hrobaře, a ne bál bych se dokonce říct ‚vrahy‘ církve měli považovat právě takové kazatele a starší sborů, kteří nestojí věrně ve službě kázání Božího slova, kterou od Pána dostali (2 Tm 2,15).

Jak příhodně v této situaci zní slova Pána Ježíše Krista, která vkládá do úst Abrahamovi:

◆ *Mají Mojžíše a Proroky, ať je poslouchají! (Lk 16,29)*

JAK A PODLE JAKÉHO PRAVIDLA MÁ BÝT CÍRKEV NAPRAVOVÁNA

Jan Ámos Komenský

Jak a podle čeho se má napravovat zbloudilá církev, kde a u koho hledat radu? Pán Bůh volá k zákonu a ke svědectví. Proč? Protože Hospodin je náš soudce, Hospodin ustanovil naše řády, Hospodin je náš král; hleďte a čtěte v Hospodinových knihách, co přikázala ústa Páně. Takto jednal Jóšijáš, když se doptával Božího zákona a vyrozuměl z něj, jak daleko se vzdálil způsob tehdejší bohoslužby od původních Božích nařízení, a podle Božího slova ji napravil.

Také Ezdráš a Nehemjáš po svém návratu z Babylóna vzali knihu zákona a dali ji veřejně číst přede vším lidem. Potom postupovali podle toho, co bylo v knize zapsáno, a obnovili správnou bohoslužbu. A když bylo třeba vystavět zničený chrám, začali stavět na základech toho původního; to je obrazem a poučením pro nás, že kdykoliv dojde v církvi k porušení a je nutné ji napravit, má se církev napravovat podle svých původních základů.

Sem patří také Boží přikaz:

◆ *Ptejte se na dávné stezky: Kde je ta dobrá cesta? Jděte po ní a najděte místo odpočinutí pro své duše. (Jr 6,16 ČSP)*

Také Kristus se odvolával na Písmo, když vyčistil jeruzalémský chrám, a podobně když mluvil o stavu manželském, odkazoval na ustanovení prvního manželství.

Stejně tak apoštolové, když budovali církev a řešili otázky obřízky, zachovávání soboty nebo jakýchkoliv jiných obřadů, brali si za základ vždy Písmo, ačkoliv mluvili z Ducha Božího a měli víru i autoritu.

Když císař Konstantin svolal do Nikáje biskupy na koncil, položil do jejich středu Bibli a přikazoval jim a prosil je, aby za soudce a rozhodčího měli ve svých rozepřích právě ji.

Proto se musí současná Antikristem svedená církev obnovovat nikoliv podle nápadů a plánů lidí, ale pouze podle Bible a vzoru první církve. Ex scriptura, scriptis patrum et conciliorum decretis (z Písma, z církevních otců a z ustanovení koncilů) musí být tyto pravdy dobře vyhledané, moudře uspořádané a vroucně zamilované. Kéž sám Bůh pro slávu svého věčně požehnaného jména vzbudí a připraví ducha těch, kteří budou na tomto základu se vším užitektem napravovat církev. Amen. ■

Z knihy Haggeus Redivivus.

Jazykově upraveno.

SOLA SCRIPTURA – JEDINĚ PÍSMO

Jerry Farník

Jedna malá holčička si chtěla hrát s maminkou (ta maminka je naše kamarádka), ale maminka jí řekla: „*Teď nemůžu, protože musím číst a studovat Boží slovo, abych byla lepší maminkou.*“ Sára, ta holčička, přemýšlela a odpověděla: „*Je to tak, mami. Jsi opravdu lepší maminka po čtení a studiu Božího slova.*“

Sára se trefila přesně, když mamince takto odpověděla. Pozorovala prostě praktické změny v životě své maminky, které přináší slovo Boží. Boží slovo je nejen to semeno, které svatým Duchem probudí člověka k novému životu:

◆ *Vždyť jste se znovu narodili, nikoli z pomíjitelného semene, nýbrž z nepomíjitelného, skrze živé a věčné slovo Boží. (1 Pt 1,23)*

Boží slovo je též stálý prostředek, který přináší trvalý růst.

◆ *A jako čerství novorozenci se dožadujte neředěného mléka [Božího] slova, abyste jím rostli... (1 Pt 2,2 B21)*

V 16. století, když sněm žádal od Martina Luthera, aby odvolal své učení a podrobil se církvi, měl už Lutherův život jinou, biblickou orientaci. Luther směle prohlásil, že své učení odvolat nemůže, protože je založeno na Písmu. Luther řekl: „*Mé svědomí se stalo zajatcem Božího slova.*“ Svaté Písmo Lutherovi poskytlo život, pevná přesvědčení a stabilitu duše, přestože dobře věděl, jak to dopadlo o sto let dříve s Janem Husem. Luther měl odvalu postavit se proti ohromným útokům náboženského světa. Měl odvahu hájit

pravdu. Také my dnes akutně potřebujeme přesně to, co tehdy potřeboval Luther. Matthew Henry napsal:

Duše prospívá, když Kristovo slovo v nás přebývá, když je ho v nás hojnost, když jsme plní Písma a plní Kristovy milosti.

Apoštol Pavel píše:

◆ *Nechť ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství... (Ko 3,16)*

„Sola Scriptura – jedině Písmo“ prohlašuje, že Bible je konečná autorita víry a praxe. Je to konečné měřítko celého života. Reformátoři otevřeně odhalili podvodné a prázdné tradice tehdejších náboženských vůdců a znovu prosadili fakt, že Bible je pro každého křesťana jediným zdrojem autority a dostatečnosti. Ježíš Kristus řekl:

◆ *Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst. (Mt 4,4)*

V současnosti John MacArthur varuje, že „*největší útok na Bibli nevychází od lidí, kteří popírají, že je to Boží slovo, ale od lidí, kteří prohlašují, že je slovo Boží.*“ Myslí si, že MacArthur má pravdu. Jak si stojí Kristova církev v otázce autority a dostatečnosti Božího slova? Když provádíme nějaké zhodnocení, musíme nejdříve zkoumat sami sebe, jestli se i my skutečně hlásíme jedině k Písmu?

Církev stojí na kluzkém svahu a má sklon klouzat na všechny strany. Je pravda, že v určitých oblastech jsme už sklouzli. Různé evangelikální hlasy dnes tvrdí, že

8 ZÁPAS O DUŠI

Bible je pro dnešní složitě, trnitě problémy příliš jednoduchá. Jiné říkají, že potřebujeme Boží slovo plus něco. A ještě jiné hlasy uberou určité části Písma, protože jsou prý staromódní. Také nám připomenou, že žijeme přece v 21. století, ne? Ovšem Pán Bůh jasně varuje, že nemáme k Bibli nic přidávat ani nic z Bible ubírat. Je těžké zůstat na svahu pravdy.

Často cestuji po České republice a sleduji určité trendy, které přicházejí především ze Spojených států. Jeden nebezpečný sklon církve je používat učení a praxi sekulární psychologii a psychiatrii. Jinak řečeno pro pomoc a útěchu utíkáme z církve k sekulárním psychologům a psychiatrům, přestože držíme v ruce věčný poklad pravdy a pomoci.

Před několika lety jsem mluvil s jedním evangelikálním kazatelem, který se se mnou podělil o situaci člena svého sboru. Ten bratr má potíže každý listopad, každý rok, když se v Praze podnebí zhoršuje a počasí je deštivé a šedé. Žádal kazatele o to, aby mu napsal doporučení pro pobyt v nemocnici pod dohledem profesionála. Obtěžuje ho deprese a potřebuje pobyt v nemocnici. Kazatel mi říkal, že se cítí povinen bratrovi to doporučení napsat. Ptal jsem se, jestli spolu zkusili veškeré prostředky Božího slova, aby ten křesťan získal vítězství nad situací? Jestli zkusili spolu bohaté prostředky Kristova těla, kde je každý úd povinen posloužit těm, kteří mají svěšené ruce a ochablá kolena? Život je složitý a plný složitých problémů, ale Boží slovo je příručka pro péči o lidskou duši. Kam chodili ovečky ve stádě pro pomoc před příchodem moderní psychologie

a psychiatrie? Chodili k místnímu kazateli, který drží v ruce nejdůležitější životní manuál a má svou vlastní hlavu plnou věčných pravd. Autor listu Židům píše:

◆ *Slovo Boží je živé, mocné a ostřejší než jakýkoli dvousečný meč; proniká až na rozhraní duše a ducha, kostí a morku, a rozsuzuje touhy i myšlenky srdce. Není tvora, který by se před ním mohl skrýt. Nahé a odhalené je všechno před očima toho, jemuž se budeme ze všeho odpovídat. (Žd 4, 12–13)*

Vidíte, v čem tkví problém pastorační situace, kterou jsem popsal? Na jedné straně se hlásíme jediné k Písmu (kazatel i ten bratr), ale ve skutečnosti praktikujeme něco jiného. Nejednáme jako pilní dělníci, kteří se snaží vykopat každý klenot pohřbený v Božím slově. Dnes mnozí kazatelé, starší a laici nejsou připraveni používat Bibli tak, aby mohli citlivě a moudře aplikovat uzdravující slovo do situace takového ublíženého křesťana. Bojí se toho. Chybí jim jistota a smělost. Možná, že hluboko v srdci ani nevěří, že svaté Písmo na to má nástroje a to je ten důvod, proč si myslí, že musí být Bible plus něco. Věřím tomu, že s Boží pomocí takový pohled můžeme napravit. Citlivá aplikace Božího slova na život zraněného bratra a sestry musí být považována za aplikaci toho, co Ježíš nazval druhým nejdůležitějším přikázáním: *„Miluj svého bližního jako sám sebe.“*

Předtím, než půjdeme dále, podívejme se krátce na žalm, který žasne nad dostatečností Božího slova. Ten žalm klade úžasný základ.

◆ *Nebesa vypravují o Boží slávě, obloha hovoří o díle jeho rukou. Svoji řeč pře-*

dává jeden den druhému, noc noci sděluje poznatky. *Není to řeč lidská, nejsou to slova, takový hlas od nich nelze slyšet. Jejich tón zvučí celičkou zemí, zní jejich hovor po širém světě. Bůh slunci na nebi postavil stan. Ono jak ženich z komnaty vyjde, vesele jako rek, když běží k cíli. Vychází na jednom okraji nebes, probíhá obloukem k druhému konci a nic se neskryje před jeho žářem. Hospodinův zákon je dokonalý, udržuje při životě. Hospodinovo svědectví je pravdivé, nezkušený jím zmoudří. Hospodinova ustanovení jsou přímá, jsou pro radost v srdci. Hospodinovo přikázání je ryzí, dává očím světlo. Hospodinova bázeň je čistá, ob stojí navždy. Hospodinovy rády jsou pravda, jsou nejvyšší spravedlivé, nad zlato vzácnější, nad množství ryzího zlata, sladší než med, než včelí med z plástve. Jsou poučením i pro tvého služebníka, když na ně dbá, má odměnu hojnou. Kdo může rozpoznat bludy? Zprost mě i vin, jež jsou mi skryty. Též před opovážlivci chraň svého služebníka, nedopusť, aby mi vládli. Pak budu bez vady a shledán čistý, prost množství nevěrností. Kéž se ti líbí řeč mých úst i to, o čem rozjímám v srdci, Hospodine, má skálo, vykupiteli můj!* (Ž 19,2–15)

Nezapomeňte, že to napsal David. John MacArthur píše:

David byl muž, který chápal nejkrajnější mez, proměnlivost, boje, zkoušky, soužení a trable života do takové míry jako málokdo jiný. Poznal, co to znamená žít v neustálém ohrožení ži-

vota. Poznal, co to znamená padnout do hlubokého hříchu. Poznal, co to znamená zradit posvěcenou důvěru. Poznal, co to znamená čelit vzpouře vlastních dětí. Poznal, co to znamená selhat v manželství a prožívat stresující rodinné okolnosti. Je to muž, který promlouvá z hloubky lidských citů. A přesto nalezne dostatečnost Božího slova.

Je to žalm pro nás. Jestli znáte ten žalm, víte, že první část žalmu (1–7) je o Božím úžasném všeobecném zjevení. Týká se Božího stvoření.

◆ *Nebesa vypravují o Boží slávě, obloha hovoří o díle jeho rukou.* (v. 2)

Slunce je vrcholem Božího fyzikálního stvoření. Vědci předpokládají, že dovnitř slunce by se mohlo vejít 1,3 milionů zeměkoulí. Astronomové říkají, že vesmír je tak obrovský, že počet galaxií mimo naši galaxii je skoro nesčetný.

Nevím, jestli víte, kdo je to tramp? Mám takovou představu, že když David napsal tyto verše, vzpomínal na noci kolem táboráku, když se jako pastýř díval na množství hvězd na nebesích. Je cítit Davidovo nadšení, když píše o Božím stvoření. Ale tento žalm dosáhne i vyšší úrovně než popisu Božího stvoření. Street píše, že se celý žalm točí kolem 8. verše.

◆ *Hospodinův zákon je dokonalý, udržuje při životě.* (v. 8)

Dostatečnost Božího slova je úžasná, protože proměňuje srdce člověka. Allen píše, že „*Bůh zjevuje svou slávu více ve slově než v celém stvoření*“.

Ve verších 8–10 se vyskytuje šest názvů Božího slova, šest charakteristik ne-

10 ZÁPAS O DUŠI

bo vlastností Božího slova a šest užitek Božího slova – to znamená, jak Boží slovo člověku dává růst.

A. Hospodinův zákon je dokonalý, udržuje při životě. Máme před sebou obrovský verš. V jakém smyslu je Boží slovo dokonalé? V každém smyslu. Slovo „dokonalý“ je používáno, aby ukázalo na neposkvrněné starozákonné oběti, které vyvrcholily obětí Božího dokonalého Beránka. Bible je bez vady. Je to kompletní, celá pravda. Boží slovo nemá žádný nedostatek. Je rozsáhlé a dostatečné. Boží slovo je jediný prostředek, který používá Boží Duch při obrácení duší a při vedení jejich následného života. To není všechno. Boží slovo také oživuje a osvěžuje duši.

Když je tedy Boží slovo úplně dostatečné pro život a zbožnost, proč se církev snaží získat péči o duši od sekulárních oborů, jako jsou psychologie a psychiatrie? Koloským 2,8 varuje: „*Dejte si pozor, aby vás někdo nesvedl prázdným a klamným filosofováním, založeným na lidských bájích, na vesmírných mocnostech, a ne na Kristu.*“

Dovolím si položit následující otázky: **Je v naší době opravdu mnohem více stresu a napětí, než čemu museli lidé čelit v stoletích před druhou polovinou 20. století? Je to skutečně tak, že současné výzvy tykající se zdraví a stability našich duší přesahují to, s čím si Písmo dokáže poradit?** Myslím, že ne.

V 16. století, během života Martina Luthera, zabil mor šestnáct z pětadvaceti tisíc obyvatel Štrasburku. V daném regionu bylo tři sta vesnic úplně opuštěno. Kdyby někdo opravdu potřeboval nějaký

antidepresivní lék, aby překonal tuto tragédii, tak to byli ti lidé, kteří zůstali naživu. Street píše: „*Boží slovo je nepřekonatelné v oblasti lidské duše.*“

Mezi křesťany se ale objevuje jeden nový trend: Stále větší sklon k běžnému použití antidepresivních léků. Nedávno mi jeden kazatel na Těšínsku řekl, že několik lidí, kteří měli potíže s depresí, se přiznalo, že sahalo ve svém křesťanském životě pro léky příliš rychle. Potom toho litovali.

Dnes je tendence spoléhat se na léky, abychom zvládli své emoce nebo je uzdravili, místo toho, abychom se učili, jak se s nimi vypořádat. Léky mohou pomáhat, ale není to ani jediný, ani nejlepší způsob, jak pomoci někomu, kdo se chce vyrovnat se svými myšlenkami a emocemi. V knize „*Zastavuje lék bolest?*“ Fitzpatricková a Hendricksonová vysvětlují, že léky mohou zlepšit city a vyčistit zmatené myšlení, ale člověk se na nich může stát závislý. Léky mohou mít špatné vedlejší účinky. Dovolí nám, abychom dál žili bez změny svých reakcí na situaci. Léky mohou přechodně ulehčit bolest, ale nezabývají se příčinou toho, co odstartovalo nebezpečný cyklus. Když lék přestane působit, problém zůstává. Samozřejmě tělo může mít organické poruchy, které vyžadují používání léků, ale ten sklon k okamžitému řešení problému není ani zdravý, ani biblický.

Hospodinův zákon je dokonalý, udržuje při životě. Když zápasíte ve svém křesťanském životě s těžkými problémy, musíte na ně zaútočit ze všech stran Božím slovem. Stáhněte si z inter-

netu kázání, které se tím zabývá. Dnes máme k dispozici úžasné možnosti. Zamyslete se několikrát denně nad texty, které se týkají vašeho problému. Nečelte tomu sami. Bratři a sestry v Kristu se za vás rádi pomodlí. *Velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého.* Jsme ve válce a musíme bojovat Božími zbraněmi.

B. Hospodinovo svědectví je pravdivé, nezkušený jím zmoudří. Boží slovo je jisté. Je důvěryhodné a pevné. V jádru hebrejského slova „nezkušený“ je myšlenka otevřených dveří. Popisuje člověka, který je nebystrý, nemoudrý. Neumí žít. Mohou lidské zdroje jako psychologie, sociologie, filosofie, lidská moudrost dohánět to, na co Bible údajně nestačí?

Co potřebujeme my jako Boží lid? Potřebujeme větší a rozsáhlejší ponoření se do Božího slova.

Známa ilustrace nám pomáhá pochopit a zapamatovat si, jak máme používat Boží slovo. Je to ilustrace ruky – abychom mohli něco uchopit, tak potřebujeme čtyři prsty a k nim protilehlý palec. Čtyři prsty vaší ruky ve vztahu k Písmu jsou: **naslouchání** Božímu slovu (neboť víra je ze slyšení – Ř 10,17), **čtení** Bible (blahoslavený je ten, kdo předčítá slova Písma – Zj 1,3), **studium** Písma, abychom ho dobře znali jako beroucí křesťané ve Sk 17,11 (je dobré dobře znát listy Římanům, Galatským, Efezským, které důkladně vysvětlují evangelium a spasení z milosti), **učení se zpaměti**, protože to, co umíte zpaměti, se stává vaším majetkem. Nikdo už vám to nemůže vzít (Ž 119,9–11). Je to také cesta k opravdovému uchopení, k palci, jímž je **rozjímání** nad Božím slovem:

- ◆ *Rozjímej nad ním ve dne v noci.* (Joz 1,9)
- ◆ *Nad jeho zákonem rozjímá ve dne i noci.* (Ž 1,2)
- ◆ *O tobě rozjímám za nočních hlídek.* (Ž 63,7)
- ◆ *Rozjímám o všech tvých činech.* (Ž 77,13)
- ◆ *Rozjímám o všech tvých skutcích.* (Ž 143,5)

Když rozjímáme nad Božím slovem, rozebíráme ho v mysli. Boží slovo nás musí úplně nasytit. Ale o tom dnes skoro nikdo nemluví.

C. Hospodinova ustanovení jsou přímá, jsou pro radost v srdci. Bible ukazuje křesťanovi jasnou cestu. Když chodíme podle Božích cest a principů, prožíváme skutečnou radost. Augustin píše, „*Pane, udeřil jsi mé srdce slovem a zamiloval jsem si Tě!!!*“ Mnozí z vás ví, co tím mám na mysli. Kéž by se to stávalo častěji!

D. Hospodinovo přikázání je ryzí, dává očím světlo. Boží slovo je srozumitelné, nezmatené.

- ◆ *Vždyť příkaz je světlem a vyučování osvěcuje, domluvy a kárání jsou cesty k životu.* (Př 6,23)

MacArthur se ptá:

Je Bible tak nedostatečná, že nám není schopná ukázat podstatu věcí a my jsme závislí na světské moudrosti? Musíme jít k lidem a žádat je o to, aby vysvětlili, co se děje? Potřebujeme další zjevení? Potřebujeme psychoanalýzu na duchovní problémy od zdrojů, které dávno zamítli Písmo jako zdroj pravdy? Je Bible tak nekompletní, že se musíme obrátit na vědu, aby vysvětlila původ života, na filoso-

12 ZÁPAS O DUŠI

fii, aby vysvětlila život a na sociologii, aby vysvětlila hřích? Ne, veškeré světlo života je v Božím slově.

E. Hospodinova bázeň je čistá, obstojí navždy. Kvůli paralelismu víme, že Hospodinova bázeň se týká Písma. Hospodinova bázeň se rovná uctívání Boha. Svaté Písmo nás vede k uctívání pravého Boha. V Bibli také není ani trochu zla. Bible navždy obstojí. *Uschne tráva, květ opadne, ale slovo Hospodinovo zůstává na věky.*

F. Hospodinovy řády jsou pravda, jsou nejvyšší spravedlivé. Tento verš je souhrnem celého užítku Božího slova. Vede nás k celkové spravedlnosti. Písmo je největší majetek, největší potěšení, největší záchrana, největší zisk, největší poklad. Žalmista píše, že je *nad zlato vzácnější*. A dnes má zlato vysokou hodnotu.

Podívejte se na to, kam směřuje tento žalm. K našim hříchům. *Zprošť mě i vin, jež jsou mi skryty. Též před opovázlivci chraň svého služebníka, nedopusť, aby mi vládli.* Všeobecné zjevení, svaté Písmo a teď můj hřích. Murray píše:

Veškerý křesťanův hřích je protiklad Boží svatosti. Hřích, který zůstává v člověku, je protiklad všeho, čím je člověk jako znovuzrozený křesťan, syn anebo dcera Boží.

Na konci zní Davidova modlitba: *Kéž se ti líbí řeč mých úst i to, o čem rozjímám v srdci, Hospodine, má skálo, vykupiteli můj!*

Podívejme se rychle na zjevení na cestě do Emaus – Lukáš 24. Událost se odehrává po vzkříšení Ježíše Krista. Dva učedníci jdou po cestě do Emaus. Následovníci Ježíše prožívají zmatek. Jejich svět byl úplně rozházen. Doufali v Mesiá-

še, ale on byl zabit na kříži. Ježíš s nimi začne hovořit, ale nepoznají, že je to Boží Syn. Jestli znáte ten oddíl, Kristus rychle reagoval na jejich zklamání a špatné pochopení. Z celého rozhovoru mě nejvíce zaujal Ježíšův důraz na Boží slovo.

◆ *A on jim řekl: Jak jste nechápaví! To je vám tak těžké uvěřit všemu, co mluvili proroci! Což neměl Mesiáš to vše vytrpět a vejít do slávy?" Potom začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma. (Lk 24,25–27)*

Syn člověka stojí vedle nich a právě teď vstal z mrtvých. Ježíš jako Boží Syn mohl udělat cokoli. *„Podívejte se na tohle! Chléb z kamenů. Najděte v okolí někoho, kdo je slepý a uzdravím ho.“* Mohl křičet, *„To jsem Já!!!“* Ale Ježíš se rozhodne, že ty dva učedníci potřebují vysvětlit Boží slovo. Vysvětlit Boží slovo? Stejný důraz vidíme i během zjevení v Jeruzalémě (Lk 24,44–45).

Nemůžeme se divit tomu, že nám chybí v našem životě jistota a rovnováha. Zdrojem těchto problémů je pravděpodobně nedostatečná znalost Písma. Chybí nám obrovská potřeba více se ponořovat do Božího slova. Jestli si vzkříšený Pán myslel, že je to tak důležité, máme nějaký důvod o tom pochybovat? Když pak učedníci vzpomínali na setkání se vzkříšeným Pánem:

◆ *Řekli si spolu: „Což nám srdce nehořelo, když s námi na cestě mluvil a otvíral nám Písma?“ (Lk 24, 32)*

Totéž platí i dnes – Svatý Duch nás uvádí do veškeré pravdy.

Hlubší znalost Božího slova nám pomůže, když přijdou problémy, utrpení

i pronásledování. Solidní biblický a teologický základ je nezbytný. Je Bible dostačující pro záležitosti duchovního života? ANO! Je Boží slovo dostatečné pro péči o lidskou duši v 21. století? ANO! Pro

církev stále platí – Jedině Písmo. Ve skutečnosti jsou svatá Písma Starého a Nového zákona jediným pravidlem víry a poslušnosti. ■

Kázání ze Zimní konference 2011.

ZBOŽNÝ VYKLADAČ PÍSMO

Matthew Henry (1662–1714)

– jk –

Matthew Henry byl vynikajícím biblickým učencem a nonkonformistickým kazatelem. Narodil se ve Walesu jenom několik týdnů předtím, než byl vydán zákon o jednotné bohoslužbě. Díky tomuto zákonu bylo z anglikánské církve vyloučeno asi 2000 kazatelů. Mezi nimi byl také jeho otec Filip. Tito kazatelé odmítli zachovávat předepsané rituály a formy bohoslužby, jak je nařizoval zákon o jednotné bohoslužbě (Act of Uniformity).

Matthew byl druhým dítětem a druhým synem. Ačkoliv byl jako dítě často nemocen, překonával své vrstevníky v lásce k učení a vědě. Mnohé se naučil od svého otce. Studoval na několika místech a své studium nakonec úspěšně završil na právech v Londýně.

Byl zde muž, který ovládal řečtinu, hebrejštinu, latinu a uměl také francouzsky. Byl zde mladý znovuzrozený křesťan, s hlubokým a jasným teologickým smýšlením, intelektuál své doby, co se týče vzdělání a psaní, služebník, který se učil mluvit pomalu a srozumitelně. Po svém návratu ze studií velmi vážně uvažoval o duchovní službě.

Ve svých čtyřiaadvaceti letech tedy začal kázat spolu se svým otcem. Po několi-

ka měsících ho skupina svatých z Chesteru (povzbuzená zprávami o tom, že se chystá větší náboženská svoboda) povolala k tomu, aby byl jejich pastýřem. Matthew Henry jel nejprve do Londýna, kde byl ordinován jako kazatel a v červnu 1687 začal svou práci v Chesteru.

O dva měsíce později se oženil, ale jeho žena zemřela krátce po porodu prvního dítěte, dcery, v zimě roku 1689. V následujícím roce se Matthew oženil podruhé a s touto ženou, která ho přežila, měl jednoho syna a osm dcer. Tři dcery se nedožily dospělosti.

Jeho práce v církvi byla horlivá a systematická. Skrze písně, které byly založené na biblických textech, modlitby, které odrážely a používaly celé části Písma, a kázání Božího slova učil svůj sbor celé radě Boží. Jeho kázání byla komplexní a měla dalekosáhlý pastorační dopad. Jeho první ucelená série kázání ve sboru začínala bídou hříšníka, pokračovala kázáním o obrácení, o křesťanském jednání, dále o jistotě svatých a byla završena kázáním, v němž shrnul hlavní body předchozích kázání.

Nedlouho po nástupu do pastýřské služby začal Matthew Henry také psát

14 ZÁPAS O DUŠI

a publikovat. Nejprve to byly různé polemiky, po smrti svého otce v r. 1696 pak napsal a vydal otcův životopis. V roce 1704 začal pracovat na komentáři ke Starému zákonu, který dokončil v roce 1712 a pokračoval Novým zákonem. Kompletně ho zpracoval až po knihu Skutků. Dokončil také větší část listu Římanům a knihu Zjevení. Ovšem jeho zdraví, které měl už od mládí podlomené, ho nakonec zradilo úplně.

Během návratu z Chesteru do Londýna, kam se několik let předtím přestěhoval, ho postihla mozková příhoda a zemřel. Byl pohřben v anglikánském kostele v Chesteru, vedle své první manželky.

Matthew Henry je známý především díky svému komentáři, který ale nedokončil. Po jeho smrti však několik nonkonformistických kazatelů zpracovalo zbytek komentáře k Novému zákonu podle jeho vlastních (a důkladných) poznámek a publikovalo toto dílo pod jménem Matthewa Henryho, takže zde dnes máme komentář k celé Bibli.

Někteří křesťané jeho komentář odmítají jako příliš zastaralý, s chybějícím kritickým aparátem, jako neodpovídající současným akademickým zvyklostem. Přesto je zde stále mnoho těch, kteří ho čtou a používají ho jak ve svém osobním životě, tak také ve své službě druhým. Důvodem je kombinace výkladu a aplikace, stručnosti a důkladnosti, které jsou korunované snahou zapálit srdce čtenáře. Tam, kde jiní suše vysvětlují význam textu, Henry jasně ukazuje, co text znamená pro nás a pro ostatní.

Jeho komentář patří mezi nemnoho těch, které skutečně odkrývají jak hloubku Božího slova, tak také zbožnost autora komentáře. Dýchá z něj láska k Bohu a touha po svatém životě v poslušnosti Písmu a v následování Pána Ježíše Krista.

V následujícím článku naleznete drobnou ukázkou z Henryho komentáře k Janovu evangelium. Ve slovenštině pak můžete nalézt volně dostupný komentář k celé knize Genesis na stránkách Reformovaného baptistického sboru Soli Deo Gloria v Žilině (www.solideogloria.sk).

VYVÝŠENÍ SYNA ČLOVĚKA (J 3,14–18)

Matthew Henry

◆ *Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný. Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Vždyť Bůh neposlal svého Syna na svět, aby soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen. Kdo v něho věří,*

není souzen. Kdo nevěří, je již odsouzen, neboť nevěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího. (J 3,14–18)

Kristus zde mluví o velkém plánu Jeho příchodu na svět a o štěstí těch, kdo v Něho věří, Jan 3,14–18. Zde máme samotné jádro a podstatu celého evangelia, to věrohodné slovo (1 Tim 1,15), že Ježíš Kristus přišel, aby vyhledal a zachránil syny

Adamovy od smrti a obnovil je k životu. Hříšníci jsou *mrtví lidé*, a to ze dvou důvodů: (1.) Jsou na tom stejně jako ten, kdo je smrtelně zraněn nebo postižen nevyléčitelnou nemocí. Takový člověk vlastně platí za *mrtvého*, protože umírá. A tak Kristus přišel, aby nás zachránil tím, že nás *uzdravil*, stejně jako bronzový had uzdravil Izraelce, J 3,14–15. (2) Jsou na tom stejně jako ten, kdo je spravedlivě odsouzen k smrti za neprominutelný zločin. Takový člověk je *mrtev*, *mrtev podle zákona*. Kristus přišel, aby nás před tímto nebezpečím zachránil, když jako princ či soudce udělil milost, vyhlásil všeobecnou amnestii při splnění jistých podmínek. Takové spasení je opakem odsouzení, J 3,16–18.

1. Záchrana ze smrti

Ježíš Kristus přišel, aby nás spasil tím, že nás *uzdraví*, stejně jako potomci Izraele, které uštkli ohniví hadi, byli uzdraveni, když pohlédli na bronzového hada a mohli *dále žít*. Příběh o tom máme v Numeri 21,6–9. To byl *poslední* zázrak uskutečněný Mojžíšovou rukou před jeho smrtí. V tomto předobrazu Krista můžeme spatřit:

Zaprvé, *smrtelnou a zničující přirozenost hříchu*, která se zde projevuje. Vina za hřích je jako bolest uštknutí ohnivým hadem. Moc zkaženosti je jako jed šířící se tělem. Dábel je starý had, nejprve vycítralý (Gn 3,1), ale od té doby *ohnivý* a jeho pokušení jako *ohnivé šípy*, jeho útoky děsivé, jeho vítězství zničující. Zeptejte se těch, kdo mají probuzené svědomí, zeptejte se zatracených hříšníků a oni vám po-

vědí, jak okouzující je vábení hříchu, *nakonec uštkne jako had* (Př 23,30–32). Boží hněv vůči nám kvůli hříchu je jako ti ohniví hadi, které Bůh poslal mezi svůj lid, aby je potrestal za jejich reptání. Prokletí zákona jsou jako ohniví hadi, a takové jsou všechny projevy Božího hněvu.

Zadruhé, zajištění mocné léčby proti této fatální chorobě. Stav ubohých hříšníků je žalostný, ale je zoufalý? Díky Bohu není – v Gileádu existuje balzám. *Syn člověka byl vyvýšen*, stejně jako Mojžíš vyvýšil *bronzového hada*, který zhojil zranění Izraelitů. 1. Byl to **bronzový had**, kdo je uzdravil. Bronz je *zářivý*. Čteme si o Kristových nohách jako o *rozžhaveném bronzu* (Zj 1,15 B21). Je *trvalý* a Kristus také. Byl vytvarován do podoby *ohnivého hada* a neměl žádný jed, žádný osten, což je výstižný obraz Krista, který *byl učiněn hříchem* kvůli nám, a přitom žádný hřích nepoznal. *Byl v těle, jako má hříšný člověk*, a přesto bez hříchu, stejně tak neškodný jako bronzový had. Had byl prokletým tvorem; Kristus se stal *prokletím*. To, co je uzdravilo, jim připomínalo jejich nemoc. Tak i nám se hřích v Kristu ukázal tím nejalčivějším a nejhroznějším způsobem. 2. Byl vyzdvižen na žerď, a tak **musí i Syn člověka být vyzdvižen**. Tak to mělo být (Lk 24,26). Teď už žádná léčba. Kristus je vyvýšen (1.) ve svém *ukřížování*. Byl vyvýšen na kříž. Jeho smrt byla nazvána Jeho *vyvýšením* (J 12,32–33). Byl vyvýšen jako podívaná, jako znamení, vyvýšen mezi nebe a zemi, jako kdyby nebyl hoden ani jednoho a zároveň oběma opuštěn. (2.) *Ve velebení*. Byl vyvýšen k Otcově pravici, aby dal pokání a odpuštění. Byl vyvýšen

16 ZÁPAS O DUŠI

na kříži, aby byl dále vyvýšen ke koruně. (3.) V šíření a kázání Jeho věčného evangelia (Zj 14,6). Had byl vyvýšen tak, aby ho tisíce Izraelců mohly vidět. Kristus je nám ukázán, zjevně odhalen v evangeliu. Kristus byl vyvýšen jako *korouhev* (Iz 11,10). 3. Byl vyvýšen **Mojžíšem**. Kristus byl podán Mojžíšovu zákonu a Mojžíš o Ném svědčil. 4. Toto vyvýšení sloužilo **k uzdravení** těch, kdo byli štípnuti ohnivými hady. Ten, kdo seslal ránu, poskytl také možnost léčby. Nikdo by nás nemohl vykoupit a spasit, jen ten, jehož spravedlnost nás odsoudila. Byl to sám Bůh, kdo poskytl výkupné, a jeho účinnost závisí na Jeho určení. *Ohnivé hady* poslal, aby je potrestal za zkoušení Krista (podle slov apoštola, 1 K 10,9), a přesto byli uzdraveni prostředkem, který dal On. Ten, vůči němuž jsme se provinili, je *naším pokojem*.

Zatřetí, způsob uplatnění tohoto řešení, a to *vírou*, kdy bylo Izraelcům jasně řečeno, že mají *pohlédnout* na bronzového hada, aby se mohli uzdravit. Když byl některý z postižených Izraelců buď málo vnímavý k bolesti a hrozcímu nebezpečí nebo neměl dost důvěry v Mojžíšova slova, aby pohlédl na bronzového hada, pak svému zranění zaslouženě podlehl. Ale každý, kdo se na hada *podíval*, byl uzdraven (Nu 21,9). Pokud někdo takto přehlíží ať už svou nemoc způsobenou hříchem nebo způsob Kristovy léčby, a tedy nepřijímá Krista podle určených pravidel, která On určil, padá jeho krev na jeho hlavu. On prohlásil: Obratě se ke mně a dojdete spásy (Iz 45,22), pohlédte a budete žít. Musíme se vzdát své samolibosti a dát souhlas způsobům, jakými Nekonečná Moudrost zachrá-

nila provinilý svět prostřednictvím Ježíše Krista – největší oběti a prostředníka.

Začtvrté, veliká povzbuzení, která nám dává víra k tomu, abychom na Něho pohlédli. 1. Byl **vyvýšen** proto, aby mohli být Jeho následovníci zachráněni; a On tento svůj záměr dovede do konce. 2. Nabídka spasení skrze Něho platí pro všechny, aby **každý**, kdo v Něho věří, bez výjimky, z Něho mohl mít prospěch. 3. Nabízené spasení je úplné. (1.) *Aby nezahynul*, aby nezemřel na svá zranění; ačkoliv se budou trápit a budou ohrožováni nemocemi, nepravosti je nezničí. To ale není všechno. (2.) *Aby měli život věčný*. Nejen aby nezemřeli na svá zranění v pustině, ale aby dosáhli Kanaanu (kam se zrovna chystali vejít), aby se těšili ze zaslíbeného odpočinku.

2. Záchrana před soudem

Ježíš Kristus přišel, aby nás zachránil *skrze odpuštění*, abychom podle zákona nezemřeli (J 3,16–17). Zde je skutečné *evangelium*, dobrá zpráva, to nejlepší, co kdy přišlo z nebe na zem. Zde je *mnoho*, zde je vše v málu, slovo usmíření v minutním provedení.

Zaprvé, tady je Boží láska v tom, že *dává svého Syna za svět* (J 3,16), v čemž můžeme spatřit tři věci: 1. Odhalení velkého **tajemství evangelia**: *Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna*. Láska Boha Otce je počátek našeho obnovení Duchem a našeho usmíření skrze vyvýšení Syna. Všimněte si, že (1.) Ježíš Kristus je *jediným Božím Synem*. To činí Jeho lásku ještě větší v tom, že Ho dal za nás, že Ho dal nám. Teď víme, že nás miluje, když *dal*

svého jediného Syna za nás, což vyjadřuje nejen Kristovu důstojnost v sobě samém, ale Jeho vzácnost pro svého Otce; byl *vždy Jeho potěšením*. (2.) K vykoupení a spase- ní člověka se Bohu zalíbilo *dát svého jedi- ného Syna*. On Ho nejen poslal na svět s pl- nou mocí vyjednat pokoj mezi nebem a zemí, ale *dal Ho*, to znamená, že se Ho vzdal, aby trpěl a zemřel za nás jako veliká oběť smíření a pokání. Tady máme důvod, proč *musel být vyvýšen*. Protože to tak ur- čil a naplánoval Otec, který Ho k tomuto účelu vydal a *dal Mu* proto *tělo*. Jeho ne- přátelé by Ho *nemohli zajmout*, pokud by Ho Otec *nevydal*. I když ještě nebyl ukřižo- ván, byl již neměnným Božím rozhodnu- tím vydán (Sk 2,23). K tomu ještě – Bůh *Ho vydal*, to znamená, že z Něho udělal oběť pro všechny a dal Ho všem opravdovým věřícím, pro všechny záměry a účely Nové smlouvy. Vydal Ho, aby byl naším *proro- kem, svědkem národům*, nejvyšším kně- zem našeho vyznání, aby byl naším poko- jem, hlavou církve a všech věcí církve, aby byl vším, co potřebujeme. (3.) Bůh zde vy- zdvihl svou *lásku* ke světu: Bůh tak *miloval svět*, tak opravdově, tak bohatě. Nyní Jeho stvoření uvidí, že je miluje a přeje si pro ně dobro. Miloval svět padlého člově- ka, ale nemiloval ten padlých andělů, viz Ř 5,8; 1 J 4,10. Pohleďte a žasněte nad tím, že ten *veliký Bůh* miloval tak *bezcný svět*! *Že svatý Bůh* miloval takový *zkažený svět* láskou dobré vůle, i když na něj ne- mohl hledět se zalíbením. To byla opravdu *doba opravdové lásky* (Ez 16,6–8). Židé se marně domnívali, že Mesiáš k nim bude poslán jen v lásce k jejich národu, aby je rozmnožil na troskách jejich nepřátel; ale

Kristus jim říká, že přišel v lásce k *celému světu*, k pohanům stejně jako k Židům (1 J 2,2). I když mnozí z lidského světa za- hynou, přesto to, že Bůh dal svého jediné- ho Syna, bylo příkladem Jeho lásky k celé- mu světu, protože skrze Něho je nabízen život a spasení *všem*. Vyhlásit milost a beztrestnost *všem*, kteří přijdou, budou o ni žádat na kolenou a vrátí se ke své věr- nosti – to je láska ke vzbouřeným a nepod- dajným. Tak *moc miloval Bůh* odpadlý svět plný selhání, že poslal svého Syna s touto dobrou nabídkou, že *žádný, kdo v Něho uvěří*, ani ten ani jiný, *nezahyne*. *Spasení pochází ze Židů*, ale nyní je Kris- tus známý jako *spása až do konců země, spasení pro všechny*. **2.** Zde je veliká ***po- vinnost plynoucí z evangelia***, a to je *věřit v Ježíše Krista* (kterého Bůh takto dal, *dal za nás, dal nám*), přijmout dar a reagovat na úmysl dárce. Musíme upřímně souhla- sit s tím, co Bůh zaznamenal ve svém Slo- vu ohledně svého Syna. Tím, že nám Ho Bůh dal, aby byl naším prorokem, knězem a králem, musíme se vzdát sami sebe a ne- chat se Jím ovládat a vyučovat a zachránit. **3.** Zde je veliký ***prospěch z evangelia***: *Aby žádný, kdo věří v Krista, nezahynul*. To řekl již předtím a zde to opakuje. Je to nevysslovitelné štěstí všech opravdových věřících, za které jsou věčně zavázáni Kris- tu. Za to, (1.) že jsou zachráněni před strastmi pekla, osvobozeni od *sestoupení do jámy, nezahynou*. Bůh odstranil jejich hřích, nezahynou; za odpuštění je zapla- ceno, a tím je zločinec omilostněn. (2.) Jsou oprávněni k nebeským radostem, mají *věčný život*. Usvědčený zrádce není jen omilostněn, ale je mu dáována přednost,

18 ZÁPAS O DUŠI

stal se z něho oblíbenec a je s ním zacházeno jako s tím, koho chce Král králů s radostí pocítit. *Vyšel z vězení a stal se králem* (Kaz 4,14). Jestli věřící, pak děti, a jestli děti, pak dědicové.

Zadruhé, nacházíme zde Boží záměr poslat svého Syna na svět, aby *byl svět skrze Něj spasen*. Přišel na svět se spásou v očích, se spásou ve svých rukou. Proto výše zmíněná nabídka k životu a spasení je míněna vážně a bude k dobrému všem, kdo ji přijmou vírou (J 3,17): *Bůh poslal svého Syna na svět, na tento svět plný viny, vzpoury a odpadnutí, poslal Ho jako svého agenta, vyslance, ne tak, jak posílal na svět anděly, jen nakrátko, ale jako trvalého obyvatele. Od chvíle, kdy člověk zhřešil, se obává příchodu a zjevení jakéhokoliv zvláštního posla z nebe, protože si je vědom své viny a očekává soud: Určitě zemřeme, neboť jsme viděli Boha. A tak když přijde sám Boží Syn, znepokojí nás to a ptáme se, v jaké záležitosti přichází – V pokoji? Jako když se ptali Samuela, a při tom se třásli: Přinášíš pokoj? A v tomto textu přichází odpověď: Pokoj. 1. Nepřišel, aby svět soudil. Měli jsme spoustu důvodů očekávat, že bude, protože svět je vinen; je usvědčen a z jakého důvodu by tedy nemělo dojít k zákonnému soudu a k vykonání trestu? Jedna krev, ze které pochází všechny národy (Sk 17,26), je nejen poskvrněna dědičnou nemocí, podobnou Géchaziho malomocenství, ale je poskvrněna i dědičnou vinou, jako byla vina Amálekovců, se kterými byl Bůh ve válce do posledního pokolení. Právnem by byl takový svět, jako je tento, odsouzen. A kdyby Bůh poslal své posly, aby ho odsoudil, an-*

děl by na Jeho povel vylévali nádoby Jeho hněvu, cherub s plamenným mečem by na Jeho rozkaz popravoval. *Kdyby se Bohu líbilo nás zabít*, neposlal by svého Syna mezi nás. Přišel vybaven plnou mocí, aby skutečně *vykonal soud* (J 5,22 a 5,27), ale nezačal odsouzením, nevyhnal nás ani proti nám nepoužil, že jsme porušili *smlouvu nevinnosti*, ale postavil nás před nový soud před *trůnem milosti. 2. Přišel, aby byl svět skrze Něho zachráněn*, aby se dveře spasení otevřely světu a aby jimi mohl vstoupit každý. Bůh *usmířil svět sám se sebou* v Kristu, a tak ho *zachránil*. Došlo ke smazání trestu a bylo to oznámeno světu, skrze Krista vznikl zákon nápravy a s lidským světem se nejednalo podle tvrdosti první smlouvy, ale podle bohatství té druhé, aby byl svět skrze Něho zachráněn, protože by nemohl být zachráněn jinak než skrze Něho; v nikom jiném není spásy. Kristus, náš soudce, nepřišel, aby nás odsoudil, ale aby nás zachránil – to je dobrá zpráva pro usvědčené svědomí, uzdravení pro zlámané kosti a krvácející rány.

3. Vděčnost věřících

Z toho všeho pochází štěstí opravdového věřícího: *Kdo v něho věří, není souzen* (J 3,18). Ačkoliv byl hříšník, velký hříšník, a *byl usvědčen (habes confitentem reum – svým vlastním doznáním)*, došlo skrze jeho víru k zastavení procesu a on *není souzen*. To znamená více než odklad výkonu trestu. On *není souzen*, je tedy zproštěn viny. *Je osvobozen* (jak říkáme), a když není souzen, je zproštěn viny. *Ου κρινεται – není souzen*, nejedná s ním přísná spravedlnost, jak by si za své hříchy zasloužil. Je

obviněn a nemůže se dovolávat své nevinny, ale může se dovolávat *neplatnosti souzení*, může se při svém obžalování dovolávat *noli prosequi*, jako to dělá požehnaný Pavel: *Kdo je odsoudí? Vždyť Kristus Ježíš, který zemřel...* On *trpěl*, potrestán Bohem,

pronásledován světem; ale nebyl *souzen*. Kříž na Něho možná dolehl těžce, ale byl zachráněn od kletby: odsouzen *světem*, to možná ano, ale ne *odsouzen se světem* (Ř 8,1; 1 K 11,32).

■

CÍRKEV V SOUČASNÉM SVĚTĚ

PALESTINŠTÍ KŘEŠŤANÉ VE STÍNU KŘEŠŤANSKÉHO SIONISMU

Alex Awad

Předmluva redakce

Následující článek Alexe Awada, palestinského křesťana, může pomoci dispenzačním bratrům pochopit názor jejich bratrů v Kristu, kteří s nimi nesdílí novozákonní výjimečnost etnického židovského národa.

Redakce ZODu nesouhlasí se všemi vývody bratra Alexe Awada, přesto jeho článek otiskujeme, protože se v mnohém shoduje s naším pohledem na tuto problematiku. K doplnění doporučujeme prostudovat článek „Křesťan a politika“, ZOD 96.

Zde je krátký úryvek z tohoto článku, který se shoduje s Awadovými závěry:

Jestliže je Boží zaslíbení v Kristu pro některou množinu lidí podmíněné jejich tělesnou genetikou, potom se evangelium stává pro určité lidi nepřístupné, nepřijatelné a politicky zbarvené. Který muslim přijme evangelium, až se dozví, že Židé mají v Nové smlouvě Ježíše Krista stále jisté etnické přednosti, které bezpochyby měli ve starozákonní době? Křesťané v muslimském světě zpravidla ani netuší, co dispenzační eschatologie učí.

Muslim může začít poslouchat jen apolitické evangelium, až se dozví, že:

◆ ... *děťmi Božími nejsou tělesné děti, nýbrž za potomky se považují děti zaslíbené.* (Ř 9,8)

Kdykoliv se v historii křesťané vzedmuli jako zvláštní tělesný, tj. politický lid tohoto světa, vždy se bojovalo světskými a ocelovými zbraněmi – mečem a ohněm. Křížácké války, středověké mučení, vybírání církevních daní, prodej odpustků, boj o moc, nejružnější církevní procesy a soudy, konfiskace majetku, osobní urážky atd. jsou z velké části minulostí.

I dnes, obávám se, mohou skryté, „pravcové, biblicko-eschatologické“ nebo „levicové, biblicko-sociálně-osvobozené“ pohnutky křesťanstva způsobit nejednu horkou politickou situaci, která poslání a obraz církve diskredituje. Pravcový a levicový „křesťanský“ politický aktivismus je dnes velmi patrný, stačí si zalistovat na internetu...

Aby to bylo srozumitelné: Bránit Davida před Goliášem z mravních pohnutek je věc legitimní a nutná; jít ale do horkého boje na základě biblických pohnu-

20 ZÁPAS O DUŠI

tek, pomáhat mečem Bohu v šíření Jeho království, je na této straně Kristova kříže naprosto nepřípustné.

Nekonečnou řadu dalších přehmatů ve jménu Boha by nám, s jistou dávkou škodolibosti, připomněli obzvláště nevě-

řící, kteří se na náboženství, tedy i na křesťanství, často dívají jako na původce mnoha, ne-li všech, válek. Ve jménu boha bylo prolito mnoho krve i mezi věřícími. Křesťané přece nejsou nositeli meče, ale evangelia pokoje!

–pst–

Následující příspěvek byl přednesen na konferenci „Christ at the Checkpoint“: Teologie ve službách míru a spravedlnosti.

Budu přemýšlet o svých osobních zkušenostech, abych ukázal účinek křesťanského sionismu na palestinské křesťany a na církve ve Svaté zemi.

K osvětlení významu tohoto tématu chci použít pár ilustrací:

John Hagee, dobře známý evangelikální vedoucí z USA, nedávno řekl: „USA se musí připojit k Izraeli, k preventivnímu vojenskému útoku proti Íránu, aby naplnili Boží plán pro spojení Izraele a Západu. Konfrontace s Íránem je biblicky prorokovaný konec času, který povede k vytržení, soužení a druhému příchodu Krista“.

Jednoho nedělního odpoledne v roce 2000 bylo mnoho členů místních evangelikálních sborů a jejich pastorů z palestinských území a arabského východního Jeruzaléma shromážděno v hotelu Betlém v Betlémě, aby oslavili vznik nového zastupitelstva. Jedna americká žena, která byla na shromáždění přítomna, přišla k jednomu z pastorů a vyžádala si svolení, aby mohla říct pár slov ke shromáždění. Pastor se chtěl k neznámému hostovi projevit slušně, a tak se zeptal konferenciéra, také palestinského pastora, jestli žena může říci pár slov. Ten netušil, o čem bude že-

na mluvit, nicméně souhlasil, aby promluvila. Když si žena vzala mikrofon, já ani ostatní přítomní jsme nemohli uvěřit tomu, co vycházelo z jejích úst! Žena oznámila shromážděným palestinským evangelikálním křesťanům, že má pro ně „slovo od Pána“:

„Bůh,“ řekla, „chce, abyste všichni opustili Izrael a šli do okolních arabských zemí.“ Dodala, že musíme vytvořit prostor pro Boží vyvolený národ, Židy. Navíc varovala pastory a publikum, že pokud neuposlechnou instrukce, které jim Bůh skrze ni dává, vylije na ně svůj hněv. Jakmile bylo jasné, o co ženě jde, jeden z pastorů přišel a bleskurychle ji odtáhl od pultu, nicméně už stačila doručit celému shromáždění dávku toho, co mnozí Palestinci považují za křesťanskou sionistickou propagandu.

Co způsobuje, že někteří evangelikální vedoucí a členové zastávají takové názory?

Než budu pokračovat dále, dovoluji mi, abych krátce vysvětlil definici pojmu křesťanský sionismus:

Křesťanský sionismus je hnutí, které podporovalo a stále podporuje politickou, ekonomickou a vojenskou pomoc státu Izrael na základě přesvědčení, že současný

Izrael je naplněním biblického proroctví. Křesťanští sionisté také věří, že podporou státu Izrael mají větší přízeň u Boha a urychlí druhý příchod Ježíše Krista.

Přál bych si, aby bylo jasné, že i když nejvíce křesťanských sionistů je možné nalézt mezi evangelikály, křesťanský sionismus rozšířil svá chapadla prostřednictvím různých médií na mnoho křesťanů v USA i jinde ve světě, a to i mezi denominace, které se neoznačují jako evangelikální. Chci také objasnit, že i když mnoho křesťanů vykazuje znaky křesťanských sionistů, většina z nich si nepřeje být takto označována a pokud byste jim položili otázku: „Jste křesťanský sionista?“, často nebudou vědět, o čem mluvíte.

Křesťanský sionismus vznikl vlivem působení teologického učení s názvem dispenzacionalismus, které se rozšířilo mezi křesťany na Západě prostřednictvím publikací a náboženských mediálních sítí. Dispenzacionalista věří, že Bůh dělí historii do dispenzací (historických období), a že Židé budou během poslední dispenzace shromáždováni do Svaté země.

Dispenzacionalismus byl a stále je teologickým nástrojem, který vede mnoho křesťanů do lůna sionismu. Proto nikdo nemůže napadnout křesťanský sionismus na politické rovině bez řešení teologických základů dispenzacionalismu. Na této konferenci máme schopné teology, kteří se tímto učením budou zabývat ve větších podrobnostech. Já budu stručně mluvit o dopadech tohoto učení na mě, na můj národ a moji církev.

Vliv války z roku 1967 a jeho výzvy

Moje první významné setkání s dispenzacionalismem a křesťanským sionismem bylo bezprostředně po arabsko-izraelské válce v r. 1967, když jsem byl studentem na Bible College ve Švýcarsku, která patřila mé denominaci. Denominace a univerzita zastávala dispenzační pohled a společně věřily, že Izrael musí před druhým příchodem Ježíše převzít veškerou zemi v Palestině a pokračovat ještě dále. Zpočátku mě tyto teologické koncepty moc netrápily a byly pro mne jen teologickými spekulacemi.

Po válce jsem tyto teorie začal brát vážně. Co znepokojilo mě a rozčílilo jiného arabského křesťana, studenta ze Sýrie, který navštěvoval stejnou školu, bylo, že naši profesori a naši kolegové byli nadšeni koncem války, protože Izrael porazil tři arabské národy a zmocnil se Západního břehu Jordánu, syrských Golanských výšin a pásma Gazy a egyptského Sinajského poloostrova. Jejich nadšení pocházelo z víry, že Bůh zázračně stál za Izraelem a pomáhal mu k naplnění biblického proroctví a urychlení druhého příchodu Ježíše. Vítězství Izraele nad třemi arabskými národy bylo pro ně také potvrzení, že teorie, které jsme ve třídě studovali, byly správné. I když můj přítel a já jsme truchlili nad smrtí a destrukcí, kterou krvavá válka způsobila mnoha nevinným lidem, naši přátelé slavili to, že bylo naplněno biblické proroctví. Byli naprosto lhostejní a necitliví k válečnému pustošení a k jeho důsledkům na lidské životy. Tato zkušenost mě přiměla probudit se a začal jsem si pokládat závažné otázky:

22 ZÁPAS O DUŠI

---

1. Skutečně Bůh chce dát mou zemi židovskému lidu?
2. Byly války v r. 1948 a 1967 Božím aktem? Skutečně Bůh zasáhnul jménem sionistů? Je Bůh také nadšený pustošením Palestinců a Arabů (jak muslimů, tak křesťanů?)
3. Jsou moderní sekulární Židé a sionisté, kteří tvoří stát Izrael, vyvolený lid Boží?
4. Jsme já, můj přítel a naši lidé na špatné straně proroctví?
5. Je v pořádku, že jsme pobouřeni, když naši přátelé jsou tak nadšeni?
6. Je Bible – kniha, kterou tolik miluji, kniha, která ukázala Boží lásku ke mně skrze Ježíše Krista, kniha, kterou jsem přišel studovat na tuto školu – odpovědná za utrpení a ponížení mého lidu?

Všechny tyto protichůdné myšlenky mi způsobily duchovní krizi. Ale ta krize mě přivedla k tomu, že jsem začal hlouběji studovat Bibli. Nyní jsem byl motivován k tomu, abych zjistil, jestli je současný stát Izrael rozšířením biblického Izraele. Chtěl jsem vědět, jestli proroctví pronesené proroky ve Starém zákoně před více než 2500 lety jsou mířeny k událostem, které se dnes dějí na Blízkém východě. Čím více jsem studoval Bibli, Starý i Nový zákon, tím víc jsem si uvědomoval, že tyto pojmy a předpoklady tak silně obhajované tvrdou linií dispenzacionalistů a křesťanských sionistů, jsou jen teorie interpretace, které patří ke Staré smlouvě a nemohou odolat náporu skutečné biblické exegeze. Mé studium způsobilo, že jsem začal pochybovat o dispenzaciona-

lismu a začínal mít větší víru a lásku k Bibli a Bohu Bible.

Poté, co jsem dokončil studia v Evropě, nebylo mi dovoleno vrátit se do Palestiny kvůli okupaci Betléma izraelskými silami v roce 1967. Nicméně aktem Boží prozřetelnosti jsem dostal stipendium na Lee University v Clevelandu v Tennessee. Ve Státech jsem byl ohromen rozšířením křesťanského sionismu.

U příležitosti vánočních oslav v roce 1968 jsem byl požádán spolu s dalšími zahraničními studenty, abych prezentoval program na studentských bohoslužbách, kde mohl každý zahraniční student mluvit o tom, jak se slaví Vánoce v jeho zemi. Když přišla řada na mě, abych se sdílel a studenti si uvědomili, že jsem přišel z Betléma, v hledišti nastalo ticho. Každý chtěl o Vánocích v Betlémě slyšet. Začal jsem pozitivně a mluvil o tom, jak na Štědrý den vedoucí představitelé církve a další VIP a hodnostáři jdou ve velkém pompézním procesí na náměstí Manger v Betlémě. Pak jsem vyprávěl o půlnoční mši v kostele Narození Páně. Hovořil jsem také o tom, jak palestinské křesťanské rodiny slaví Vánoce tím, že se vzájemně navštěvují, vyměňují si dary atd. Nakonec jsem mluvil o výzvách, kterým čelí křesťanské komunity v Betlémě při slavení narození Ježíše Krista pod vojenskou okupací a požádal studenty, aby se modlili za mír a za ukončení útlaku křesťanů v Betlémě. K mému překvapení došlo v té chvíli mezi tisíci studenty v hledišti k velkému rozruchu a někdo mi pak oznámil, že se studentům nelíbily mé připomínky k izraelské

okupaci Betléma. Asi bych v té době zažil podobnou reakci ve většině evangelikálních škol a biblických seminářů v USA.

Po vysoké škole jsem nastoupil do baptistického semináře v Missouri. Jednoho dne byli studenti pozváni, aby zhlédli film o Svaté zemi, promítaný v nedalekém kostele. Název filmu byl „Zlatá jablka.“ Film oslavoval naplnění biblických proctví a označoval izraelské vítězství nad Araby v roce 1948 za zázrak a znamení konce časů. Slyšel jsem to v evangelikálních kruzích i předtím a byl jsem na to zvyklý, i když jsem se při tom nikdy necítil příjemně. Ale to, co mi z celého filmu vadilo nejvíce, bylo, že v úvodu se ukázala beduínská karavana na velbloudech procházející pouští a filmový vypravěč vyjadřoval politování nad tím, že tito kočovníci, kteří se potulují pouští po mnoho let, musí opustit svou zemi a uvolnit ji pro vítězné Izraelce, kteří se vrací do své vlasti a obracejí poušť v rajskou zahradu.

Když jsem to slyšel, okamžitě jsem se zvedl ze sedadla a našel si cestu tmavou uličkou dopředu, kde seděl pastor. Řekl jsem mu, že jsem z oblasti Jeruzaléma a přeji si říct pár poznámek k filmu, až skončí. Pastor byl tak laskav, že souhlasil. Řekl jsem lidem, že jsem palestinský křesťan, který se narodil v Jeruzalémě a že jsem se cítil dotčen filmem, který líčil palestinský lid jako úžasně nomády na velbloudech. Vysvětlil jsem, že Palestinci mají v biblických zemích města a kulturu, která sahá přinejmenším 6000 let zpátky. Řekl jsem jim, že jsem jedním z 800 000 Palestinců, kteří ztratili svou půdu a stali se v roce 1948 uprchlíky a že

moje rodina žila v domě v západním Jeruzalémě a ne v beduínském stanu. Když jsem odešel z kostela, s lítostí jsem si pomyslel, že tento film bude snad tisíckrát promítán v církvích po celých Spojených státech a nebude nikdo, kdo zpochybní jeho falešnou a škodlivou propagandu.

Několik týdnů poté jsem byl pozván do kostela na jedno zvláštní shromáždění. Řečník četl verše z knihy proroka Izajáš a dalších biblických pasáží, aby dokázal, že Gamal Abdul Nasser, tehdejší prezident Egypta, je ta „bestie“ v knize Zjevení. Na konci služby, když jsem mluvil s evangelistou a vyjádřil svůj nesouhlas s jeho výkladem, hojně se mi omlouval. Ale ne proto, že jsem ho přesvědčil, že jeho interpretace byla špatná, ale proto, že mě jeho kázání urazilo. Tento druh kázání musel nutně urazit velké množství arabských křesťanů a muslimů, kteří navštívili kostely nebo slyšeli kázání prostřednictvím rozhlasu či televize v USA.

V Kansas City jsem byl pozván k účasti v TV programu pořádaném Campus Crusade for Christ, kde probíhala živá debata s izraelským zástupcem. Po debatě mohli lidé telefonovat své otázky a připomínky k tématu. Velmi mě v tu chvíli překvapilo, že když jsem vyjádřil své opačné názory, mnoho lidí, kteří sledovali program, volali do vysílání a poznamenali, že pokud se budu držet těchto názorů, nemohu být biblicky věřící křesťan a rozhodně bych neměl být v církvi pastorem. Takové zkušenosti jsou nejen moje, ale každý arabský křesťan, který navštěvuje evangelikální církve po celém světě, bude dříve či později muset čelit podobné zkušenosti.

Globální vliv sionismu na církve

Brazílie

Jednou jsem byl pozván spolu s mesiánskými židovskými věřícími, abych promluvil na křesťanské konferenci v Brazílii, a současně jsem připravoval návštěvu našeho pěveckého sboru Bethlehem Bible College choir, který měl přicestovat na turné o rok později. Když jsem vstoupil do konferenčního sálu blízko Sao Paula, byl jsem šokován tím, co jsem uviděl. V místnosti nebyly vůbec žádné křesťanské symboly – ani jeden kříž. Ale po celém sále byly na stěnách rozvěšeny obrovské plakáty s vytištěnou Davidovou hvězdou a přímo na jevišti stála obrovská menora. Na začátku služby začal průvod. Muži, oblečení jako starozákonní židovští kněží, nesli repliku archy úmluvy a pochodovali směrem k jevišti. Spolu s nimi šly ženy oblečené v dlouhá bílá roucha. Jak pochodovaly, zpívaly hosana a mávaly palmovými ratolestmi. Když jsem to viděl, byl jsem naprosto rozrušený. Šel jsem k vedoucímu, který nás pozval a řekl jsem mu, že chci odjet domů. On se nevinně zeptal: „Děje se něco?“ Odpověděl jsem: „Myslel jsem, že jsem přijel na křesťanské setkání. Ale všechno, co kolem sebe vidím, mi říká, že jsem na židovském festivalu.“ S velkou pokorou se omluvil a řekl: „Alexi, jsi tady, abys nás učil. Řekni nám, co máme udělat.“ Odpověděl jsem: „Příště, až přijdu do sálu, nechci všude vidět Davidovu hvězdu a prosím, odstraňte z jeviště menoru a nedělejte průvod s truhlou smlouvy. Také se podívejte, jestli někde můžete umístit kříž.“ A on to udělal! A já jsem zůstal.

Kanada

Asi před pěti lety mě organizace World Vision Jeruzalém pozvala, abych přednášel na semináři evangelikální konference v Kanadě s názvem Mission Fest. Jako klíčový řečník na této konferenci byl pozván vedoucí Křesťanského velvyslanectví v Jeruzalémě. World Vision si myslela, že by pro účastníky konference bylo dobré, aby v zájmu vytvoření rovnováhy slyšeli palestinské křesťanské hledisko. Do Toronta jsem přijel s velkým nadšením, že se budu mít příležitost sdílet. Ale pár dní před začátkem konference mi volal zástupce World Vision v Kanadě a zeptal se mě, jestli by mi to nevadilo, kdybych na konferenci nemluvil. Důvodem bylo, že jeden z hlavních sponzorů konference vyhrožoval, že on a jeho lidé odejdou, jestli můj projev zůstane na programu. Samozřejmě, že jsem nechtěl vnucovat svůj pohled a mluvit na konferenci, kde nejsem vítán a tak jsem souhlasil, že se konference zúčastním, ale nebudu mluvit. Na tomto shromáždění tedy lidé slyšeli jen jeden pohled. Můžete hádat, který.

Nový Zéland

V další poznámce chci mluvit o době, kdy jsme byli moje žena Brenda a já pozváni, abychom vyučovali a kázali v mnoha městech na Novém Zélandu. Pozvání jsme přijali od dvou organizací – Tear Fund a Bible College na Novém Zélandu (nyní Laidlaw College). Mé poselství přivítala většina lidí, kteří ho slyšeli. Nicméně několik křesťanských sionistů se postavilo do silné opozice a ze všech sil se nás snažili zastavit od sdílení. Ke konci mé služby na Novém Zélandu začal po

internetu kolovat e-mail, který mě označoval za „vlka v rouše beránčím.“ Moje zkušenosti na Novém Zélandu, v Kanadě a Brazílii mě naučily, že všude tam, kde najdete ve světě evangelikály, najdete mezi nimi také obhájce křesťanského sionismu. Dobrou zprávou však je, že ve všech těchto zemích jsou křesťanští sionisté mezi evangelikály menšinou a jejich vliv na církev po celém světě klesá.

Jaké je moje poselství, které tolik pobouřilo křesťanské sionisty?

Zde je přehled toho, co učím:

- My všichni jsme Boží vyvolený lid skrze víru v Ježíše Krista, ať už jsme Židé nebo ne. Jsme stejně oblíbení Bohem skrze Kristův kříž.
- Boží království, jak nás Ježíš učí, už není omezeno specifickými zeměpisnými hranicemi, jako je Jeruzalém, Judea nebo Samaří. Boží království je v srdcích mužů a žen, kteří vložili svou důvěru v Krista, bez ohledu na to, kde žijí. Nemáme bojovat ve jménu Boha a získaným územím ohlašovat Boží království.
- Tělo Kristovo je povoláno, aby se zapojilo do prosazování míru. Snažíme se spíše smířit Izraelce s Palestinci než používat svou Bibli a své teologické spekulace k tomu, abychom se stavěli na jednu stranu konfliktu proti druhé. Nejsem proti Židům a nikdy jsem nevolal po zničení státu Izrael. Neobhajují teologii náhrady, což znamená, že Bůh zavrhl židovský lid a nahradil ho církví. Já se hlásím k teologii začlenění. Apoštol Pavel představil tuto teologii začlenění před 2000 lety, když napsal církvi v Galacii:

◆ *Všichni jste se vírou v Krista Ježíše stali Božími dětmi. Všichni, kdo jste pokřtěni do Krista, jste se do Krista oblékli. Nejde už o to, kdo je Žid nebo Řek, otrok nebo svobodný, muž nebo žena – všichni jste jedno v Kristu Ježíši. A když jste Kristovi, jste sítě Abrahamovo a dědicové podle zaslíbení. (Gal 3,26–29 B21).*

Apoštolův dopis byl ozvěnou toho, co evangelista Jan napsal ve svém evangeliu:

◆ *Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali. Ale těm, kteří ho přijali, dal právo být Božími dětmi – všem těm, kdo věří v jeho jméno. Takoví nejsou narozeni z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha.*

(J 1,11–13, B21)

Kromě osobní nebo citové újmy jsem s vámi sdílel zkušenosti, které ilustrují náboženský a emocionální účinek křesťanského sionismu na palestinské křesťany. Nicméně, tyto problémy jdou ještě hlouběji, než moje osobní zkušenosti. Bude to trvat roky výzkumu, aby se zjistil škodlivý účinek křesťanského sionismu na palestinské křesťanství, palestinský lid obecně a arabské křesťanství na Blízkém východě.

Dovolte mi pár poznámek:

- Nekritická podpora křesťanských sionistických vůdců pro sionistický projekt v Palestině nejen, že brání mírovému řešení arabsko-izraelského konfliktu, ale potvrzuje nejradikálnější izraelské pozice.
- Křesťanští sionističtí vůdci stáli s Izraelem pevně v každé válce proti Palestincům a Arabům. Viděli moderní Izrael jako novou, Joshuou osvobozova-

nou zemi zaslíbenou v přípravě na druhý příchod Krista.

- V průběhu let křesťanští sionističtí vůdci nejen zaplavovali Izrael miliardami dolarů, aby přivedli Židy z celého světa a usídlili je na Západním břehu Jordánu, ale také stáli proti americkým prezidentům, kteří se snažili vyvíjet tlak na Izrael, aby zastavil budování židovských osad na Západním břehu Jordánu. Náboženští vůdci jako Jerry Falwell, Pat Robertson a John Hagee často hrozili americkým prezidentům, že přijdou o hlasy 40 milionů amerických evangelikálů, pokud jejich správa bude tlačit na Izrael, aby stáhl své jednotky ze Západního břehu. Pat Robertson otevřeně kritizoval prezidenta George W. Bushe za podporu stažení izraelských vojsk z pásma Gazy. Označoval to, že New Orleans bylo zničeno hurikánem Katrina, za trest, který na Spojené státy seslal Bůh za to, že tlačil na Izrael, aby se stáhnul z Gazy. Když Ariel Šaron upadl do kómatu, Robertson veřejně prohlásil před televizními diváky, že je to opět Boží trest za stáhnutí Izraelců z Gazy.

Tato nekritická podpora izraelské válečné mašinérie, osídlovací politiky a silná podpora války s Irákem a všech následujících válek USA na základě teologie je to, co považuji za duchovní zajetí evangelikální církve. Díky svým snahám naplnit biblická proroctví a své horlivosti v podpoře sekulárního státu Izrael, sklouzli mnozí evangelikální vůdci ze své cesty vytyčené Bohem.

Dalším vedlejším účinkem této nekritické podpory radikální politiky státu Iz-

rael ze strany mnoha vedoucích, i když ne všech, je nárůst silné antiislámské kultury v evangelikálních a některých dalších církvích. Po 11. září začali mnozí evangelikální vedoucí otevřeně kázat poselství nenávisti proti muslimům a islámu. Jsem rád, že bratr Andrew a bratr Colin Chapman jsou na této konferenci s námi a pomohou nám řešit tento problém s pozorností, kterou si zaslouží. Ale to, co chci stručně říci, je, že sionističtí křesťanští vedoucí přispěli ke kultuře nenávisti vůči muslimům a islámu svými televizními a rozhlasovými pořady a publikacemi. Podle jejich názoru nahradil islám komunismus a stal se novým Božím nepřítelem. Jeden evangelikální pastor mi nedávno řekl, že křesťané jsou určeni k boji s muslimy až do druhého příchodu Ježíše. Naše Bible nás učí, že křesťané jsou povoláni milovat muslimy až do konce času.

Škodlivé globální účinky křesťanského sionismu

Rozhodl jsem se odmítnout učení křesťanského sionismu nejen kvůli jeho škodlivému účinku na palestinské křesťanství, jeho škodlivému účinku na mé lidi a jeho ničivému účinku na možnost míru na Blízkém východě, ale také kvůli jeho škodlivým účinkům na evangelikální církve po celém světě. Jaké jsou tyto škodlivé účinky?

1. Militarizace církve. Vytváření církve, která je ve jménu Boha pro válku a agresi.
2. Pěstování kultury nenávisti vůči muslimům, Arabům a Palestincům.

3. Podpora antimírové kultury a programu v církvi.

Netěší mě, že musím kritizovat evangelikální církev. Poukazovat na nedostatky v mé církvi je jako ukazovat na negativní charakteristiky členů mé rodiny. Je to jako kritizovat mého vlastního syna nebo dceru. Jsem tak vděčný za evangelikální církev a její vliv na můj život. Nechci, aby moje církev sklouzla z Boží cesty. Nicméně když to dělá, je povinností každého bohabojného evangelikála vracet ji zpět na její cestu. Přál bych si vidět v celé evangelikální církvi kázání evangelia o Boží lásce a spasení, stejně jako mír a usmíření.

- Dokážete si představit, co by se dnes stalo s církví na Blízkém východě s podporou 40–60 000 000 evangelikálů ve Spojených státech, kdyby se zavázali k evangeliu míru?
- Dokážete si představit objem smrti, ničení a utrpení, kterému by bylo možné předejít, kdyby v posledních několika desetiletích evangelikálové používali svou energii a nadšení pro evangelium míru?

- Dokážete si představit, co by se stalo v příštích 5 letech, kdyby evangelikálové dbali Kristova poselství a zapojili se do přinášení požehnání evangelia míru v této problematické oblasti?

Vyzývám své evangelikální bratry a sestry, aby se znovu podívali do Bible a objevili teologii týkající se této země, která je v souladu s milujícím charakterem Boha, jak nám jej zjevil v osobě Ježíše Krista. Vyzývám svou církev, evangelikální církev, aby se stala nositelkou pokoje. Vyzývám Palestince a jejich izraelské sousedy, aby si podali ruce ke spolupráci. Vyzývám svou církev, aby navzdory velké propasti podala své ruce muslimům a usilovala o pokoj s nimi.

Z Betléma, rodiště Krále pokoje, vyzývám evangelikály, aby vyvinuli tlak na vedoucí ve Spojených státech i jinde ve světě, aby využili svého vlivu k podpoře ukončení arabsko-izraelského konfliktu.

To je důvod, proč jsme tady. To je poselství a naděje konference „Christ at the Checkpoint“: Teologie ve službách míru a spravedlnosti. ■

www.christatthecheckpoint.com

Překlad Iveta Doleželová

ISLÁM A DNEŠNÍ EVROPA

Peter Hammond

Zatímco Evropané považují džihád za barbarskou válku způsobující děsivé masakry, zotročení a genocidu, pro muslimy džihád znamená mírumilovné rozšiřování islámu.

Džihád zahrnuje více oblastí: válečné akce, terorismus, únosy, vymáhání výpalného, otroctví a podmínky příměří. Ale existuje také jiný džihád proti nevěřícím,

duchovní džihád, který je veden mírumilovně: džihád vedený perem, propagandou a obracením na víru. Existuje také džihád srdcí, a tím je korupce: korupce nevěřících ve vysokém postavení. Jde o to ovlivnit je tak, aby považovali islám za dobrý a pomáhali jeho rozvoji ve vlastních zemích, a v konečném důsledku usnadnili jeho vítězství. Proto, aby mohli integrovat muslimské

obyvatele, rezignovali naši evropští vůdci na evropské židovsko-křesťanské kořeny naší kultury. Islám drží v dnešní Evropě trumf: je jím rychlý úpadek křesťanství. Souvislosti jsou jasné: Buď křesťanství najde novou vitalitu a výbavu, nebo bude duchovní vakuum vyplněno islámem, východními náboženstvími, ezoterickými naukami, New Age a jinými sektami.

Z přednášky pro organizaci Christian Solidarity International z r. 2007, Teologické texty, 2009, 20/3

JINÝ DRUH VÁLKY

Vzorce pronásledování

Kdekoliv žijí křesťané uprostřed muslimské většiny, jsou vystaveni neustálým a nesmiřitelným útokům. Dokonce i v Africe, kde se během posledního století šíří křesťanství nejrychleji, je islámské pronásledování všudy přítomné. V zemích, kde mají křesťané nad muslimy početní převahu, jako je Keňa, Nigérie a Tanzánie, stávají se kostely terčem pravidelných útoků muslimských džihádistů.

Vymýcení křesťanství z míst jeho zrození v zemích severní Afriky a Středního východu, učinilo z místních křesťanů menšinu. Více než 93 % obyvatel Středního východu je muslimského vyznání, 1,6 % židovského a méně než 4 % křesťanského. Méně než 0,6 % z celkového počtu 2,2 miliard křesťanů světa žije na Středním východě a v Severní Africe, kde jejich počty dále klesají. Londýnský Guardian k této situaci poznamenal: Náboženské prostředí a vztahy na Středním východě vypadají ještě křeččí než kdykoliv dříve a z Arabského jara se stává křesťanská zima."

Islamizace Egypta

Dokonce i v Egyptě, kde křesťané po staletí žili a tvořili většinu obyvatelstva, přicháá velký počet křesťanských rodin ze země.

Křesťané jsou v Egyptě terčem

Organizace Amnesty International ohlásila, že i když je egyptská vláda nadále největším příjemcem americké humanitární pomoci, není ochotná zajistit ochranu před všeobecnou diskriminací a extrémním násilím muslimů vůči koptským křesťanům.

Mešity mobilizují vražedné skupiny

Skupiny radikálních muslimů, které jsou často podněcovány muslimskými klerikály v mešitách, přepadli, vypálili a zbořili mnoho historických kostelů v Egyptě. Pomocí megafonů jsou z minaretů vyzýváni, aby házeli kameny, Molotovovy koktejly a zápalné bomby do křesťanských budov, aby během bohoslužeb přepadali křesťany.

Spoluvina vlády

Egyptská policie odmítá proti tomuto násilí zasáhnout a chránit životy a majetek křesťanů. A tak ti, kdo se těchto útoků účastní, nebývají obviněni ani odsouzeni. To, že egyptský parlament, v němž má většinu muslimské bratrstvo, přijal islámský zákon šaria jako součást egyptské ústavy, pouze povzbuzuje opětovné vzkříšení islámského extremismu a otevřenou nenávisť vůči početné křesťanské menšině.

Nejvíce pronásledovaná víra na světě

Německá kancléřka Angela Merkelová poznamenalala: „Křesťanství je nejpronásledovanějším náboženstvím světa.“

Předchozí francouzský prezident Nicolas Sarkozy prohlásil, že křesťané stojí tvář v tvář „neobyčejně podlé náboženské čistce Středního východu“.

Globální útok na křesťanství

Nová kniha Petra Marshalla „Pronásledování: Globální útok na křesťany“, odhaluje šokující případy, které jsou skryty za statistickými tabulkami. Křesťané jsou pronásledováni ve více než 130 zemích světa a k pronásledování provázenému násilím dochází v 66 zemích. Pronásledování křesťanů na Středním východě a v Severní Africe má podobu zatýkání, věznění, mučení, znásilňování a vraždění.

Irák

Více než dvě třetiny křesťanů v Iráku museli uprchnout během posledního desetiletí před rostoucím islámským násilím a před útoky na kostely a masakry křesťanů.

Sýrie

Křesťané v Sýrii jsou vystaveni rostoucímu pronásledování ze stran ozbrojených islámských skupin milicí, které se zaměřují na křesťany; loupi, znásilňují a unášejí, aby získali výkupné, a masově vyvražďují křesťany.

Ženy, které nejsou zahaleny, si zaslouhují, aby byly znásilněny

Muslimský imám Hisham al-ashri veřejně vyhlásil v televizi, že ženy, které na veřejnosti nenosí hidžáb, si zaslouhují, aby byly znásilněny.

Nenávist hlásaná v mešitách

Během pátečních modliteb v mešitách byla zaznamenána výzva imáma, který vyzýval muslimy, aby s křesťany neměli nic společného, protože jsou to bezvěrci.“

Imám v mešitě Sood bin Mwayi v Morokora v Tanzánii vyhlásil, že se muslimové nemají účastnit žádných křesťanských svátků, včetně Vánoc, Velikonoc, křtů, confirmace nebo pohřbů. „Aby vám bylo jasné, pokud pocházíte z křesťanských rodičů, ale přijali jste islám, pakliže váš rodič zemře, nepohřbívejte jej (muslimové striktně dodržují pohřební řád), ale dejte je do hrobu stejně, jako kdybyste tam uložili mrtvého psa.“ Podobné a stejně nenávistné výzvy se ozývají stále častěji během Arabského jara. Muslimští imámové vyhlásili, že křesťanské svátky jsou zakázány fatwou (fatwa= vyhlášení trestu smrti).

Křesťanská žena pobodána

Vousatý salafista (muslimové, kteří se snaží napodobovat proroka Mohameda i vzhledem) na veřejnosti pobodal křesťanskou ženu. Typické je, že egyptská policie odmítla tento veřejný útok přezkoumat nebo vyšetřit.

Egyptská rodina byla uvězněna za přijetí křesťanství

Egyptský soud odsoudil k uvěznění celou rodinu, která se obrátila ke křesťanství. I když se Nadia Mohamed Ali narodila v křesťanské rodině, konvertovala k muslimské víře, aby se mohla provdat za muslima. Po jeho smrti se vrátila zpět ke křesťanství. Když se rozhodla úředně změnit své náboženské vyznání v průkazu totožnosti, byla zatčena celá rodina. Nadia a jejích sedm dětí bylo odsouzeno k 15 letům vězení za to, že konvertovala ke křesťanství. Sedm dalších lidí obviněných z napomáhání při změně identity bylo odsouzeno k pěti letům vězení.

Neustálé útoky v Pákistánu

Křesťané v Pákistánu jsou vystaveni neustálým útokům. Muslimské skupiny přepadají křesťany na ulicích, vypalují kostely a domy křesťanů, s nožem v ruce napadají muže, ženy i děti. Bijí je klacky nebo ohrožují na životě pistolemi a automatickými zbraněmi.

Únosy

Dochází k únosům mladých křesťanských dívek, které jsou pak násilně přinuceny přijmout islám; bývají provdány za staré muže nebo jsou vydány kuplířům. Pákistánská policie odmítla učinit úřední zápis a vyšetřovat nahlášený případ únosu 15leté křesťanské dívky Asmy, která byla prodána jako prostitutka. Policejní důstojník řekl zdrceným rodičům, aby na svou dceru zapomněli a nepřidělávali problémy svým dalším dětem.

Uzbekistán

Osmdesát křesťanských vedoucích bylo zatčeno v Uzbekistánu během útoku na vzdělávací seminář, kterého se účastnili. Z nařízení soudu byly zničeny Bible a další křesťanská literatura a každý kazatel dostal od soudu pokutu ve výši větší než je jeho roční plat.

Irák

Křesťanská menšina v Iráku je vystavena neustálým útokům a zvěrstvům. Student medicíny byl zabit bombou v autě. Čtyřiapadesátileté křesťanské učitelce podřízli hrdlo. Mnozí jiní křesťané byli uneseni a zavražděni.

Turecko

V Turecku bývají často pobodáni arménští křesťané a někdy je jim na těle vyřezáno znamení kříže.

Alžír

Muslimští džihádisté v Alžírsku zajali stovky pracovníků na ropném poli. Zajatcům pak řekli, že muslimům nebude ublíženo, ale všichni západní rukojmí – „křesťané a bezvěrci“ – budou zabiti.

Hanebné mlčení

Pronásledovaní křesťané ze severní Afriky a Středního východu vyjadřují své zděšení z toho, že západní vlády k tomuto stavu většinou mlčí, i když tsunami islámské nenávisti a násilí proti křesťanům roste tam, kde se kdysi křesťanství zrodilo. Lze říci, že nejen sekulární média zklamala a nepřinášejí zprávy o těchto hrozných událostech, ale dokonce i křesťanská média mlčí. „Vaše ignorování a váš nezájem zabijí naše lidi,“ prohlásil jeden biskup.

◆ *Trpí-li jeden úd, trpí spolu s ním všechny. A dochází-li slávy jeden úd, všechny se radují spolu s ním. Vy jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů. (1 K 12,26–27)*

Pamatujme na pronásledované

Více než 400 milionů křesťanů v 66 zemích světa trpí náboženským pronásledováním. Přesto o této situaci téměř neslyšíme a většina církví trpící a pronásledované křesťany nepodporuje v modlitbách a také ve službě jim věnuje pramálo pozornosti.

◆ *Pamatujte na vězně, jako byste byli uvězněni s nimi; pamatujte na ty, kdo trpí, vždyť i vás může potkat utrpení. (Žd 13,3)*

Frontline Fellowship, Cape Town,
www.frontline.org, překlad –kas–

HŘÍCH A JEHO DOPAD NA ČLOVĚKA

Marek Polák

Krátká studie Boží pravdy o hříchu

Rozhodl jsem se napsat tuto malou studii na téma původní (nebo dědičný) hřích, protože jsem se v poslední době setkal s různými názory lidí na toto téma. Z těchto konkrétních rozhovorů jsem měl spíše pocit, že tato doktrína není dostatečně pochopená, což mnohé vede k tvrzení polopравd nebo dokonce, dovolím si říct, nepravd. Není nic horšího, než tvrdit a učit, že „Bůh řekl“ a On přitom neřekl. Nicméně mým záměrem je, aby mí bratři a sestry dobře pochopili učení o hříchu a díky tomu se více přiblížili k Pánu Bohu a nevzdalovali se Mu tím, že budou, ať už vědomě či nevědomě, stavět člověka do pozice, která mu určitě nepřísluší. Proto se každý musí znovu zeptat, co vlastně následovalo, když Adam s Evou neuposlechli Boha a zhřešili? Jednoduše by se dalo říct, že následovala smrt, ale o jakou smrt se vlastně jedná? Jedná se o smrt fyzickou? Podle všeho ano, každý z nás musí jednou zemřít. Ale Bible také píše o smrti duchovní, a tato konkrétní smrt je hlavním tématem této krátké studie. Budu se zde většinou vyjadřovat o původním hříchu a jeho vlivu na neznovuzrozeného člověka, tedy člověka nevěřícího, který nepatří do Kristovy rodiny.

Hřích je v podstatě výsledkem nevíry v Boha, přesněji řečeno, nevíry v Boží přikázání, protože ten, kdo neuposlechne Boží zákon, hřeší. Adam s Evou se hříchu – nevíry – dopustili. Odvrátili se srdcem, myslí i vůlí od Boha a uvěřili raději sata-

novi a jeho lžím než svému Stvořiteli. Kdyby pevně věřili svému Pánu, nedopustili by se tohoto smrtelného přestupku. Bůh už předem oznámil, jaký bude mít jejich hřích následek. Varoval přeci Adama, když mu nařídil:

◆ *... ale ze stromu poznání dobrého a zlého, z toho nejez. Neboť v den, kdy bys z něho jedl, jistě zemřeš.*
(Gn 2,17 ČSP)

Pán ho jasně varoval před smrtí, ale Adam neodolal pokušení, a protože byl Adam naším předchůdcem, tedy prvním zástupcem lidského pokolení, smrt přešla zákonitě i na nás. Smrt se tedy stala našim dědictvím. Nechci psát o smrti fyzické, tedy o smrti našeho těla, ale o smrti duchovní, která je pro nás v tuto chvíli důležitější, protože pravda o této věci může objasnit mnohé.

Když Adam s Evou poslechli satana, znamená to, že mu uvěřili a tím pádem se stali jeho „přáteli“. Přesněji řečeno, satan se stal jejich pánem, protože oni poslechli jeho slovo – jeho lži (Gn 3,1–6). Nabídl jim božskou moc, znalost dobrého i zlého, a Adam s Evou zatoužili po této znalosti. Někdo se může divit, že jsem použil větu „stali se přáteli“, ale Pán Bůh řekl, „mezi tebe a jej položím nepřátelství“ (Gn 3,15), což naznačuje, že mezi nimi existovalo jisté přátelství, které bylo nakonec zničeno Kristem. Nicméně toto přátelství mezi naším pozemským „praotcem“ a satanem mělo destruktivní dopad. Lidé začali

32 ZÁPAS O DUŠI

smýšlet a jednat extrémně zle, a to do takové míry, že Bůh, kromě Noema a jeho rodiny, všechny, včetně zvířat, vyhladil potopou (Gn 6,5–7). Pán Bůh nám jasně řekl, proč to udělal. Zem byla totiž naplněna zvrhlostí a mravní zkažeností. Abych byl úplně přesný, zkažené bylo především lidské srdce. Pán říká, že:

♦ *... jejich srdce je napořád jenom zlé.*
(Gn 6,5 ČSP)

Lidé se uráželi a navzájem přepadávali. Panoval strach a lidské srdce bylo ovládnuto zlem. Ženy, ale i muži byli znásilňováni a člověk byl zlomyslný. Lidská srdce byla shnilá a bezcenná. Vše, co Pán stvořil, bylo hříchem znehodnoceno. Lidé toužili po moci, stejně jako Adam s Evou, ale přitom byli mravně zkažení a Bohu neposlušní (Gn 9,1; 11,1–4).

Náš svrchovaný svatý, hřích netolerující Bůh člověka potrestal kvůli jeho hříšným touhám, kvůli jeho zlému srdci, které plodilo jen to nejhorší, co si můžeme představit. V srdci člověka se po Adamově pádu zrodila láska ke zlu a ke zvrhlostem a touha po moci a božské autoritě. Pán, v Genesis 6, vyhladil lidi také proto, že se dopouštěli sexuálních zvrhlostí s bytostmi, se kterými byl sexuální poměr zakázaný.

V Písmu také zaznamenáváme homosexuální a jiné zvrhlosti, které se děly v Sodomě a Gomoře. Věřím, že jsme všichni do jisté míry obeznámeni s příběhem dvou andělů, kteří přišli, jako muži, do Sodomy, která je dnes spalena na popel. Když ti andělé přišli a Lot je pozval k sobě do domu, dozvěděli se to obyvatelé Sodomy, a všichni, staří i mladí, přispěchali k Lotovu domu jako hladoví vlci, kteří vycítili snadnou ko-

řist a jako zuřivé bestie se vrhli i na Lota, když je prosil o to, aby tyto dva muže ušetřili a neznásilnili (Gn 19,1–9). Chci, abychom si všichni uvědomili, co se tam vlastně stalo. Vždyť na ty dva muže přišlo celé město a chtěli je bestiálně znásilnit a předpokládám i zabít, a jen Pán Bůh ví, jakým morbidním způsobem. Jaké srdce měli tyto lidé? Různé zdroje uvádějí, že lidé těchto měst si libovali v bestiálním znásilňování lidí a že sexuální praktiky v těchto městech byli tak odporné, že náš Spravedlivý Bůh všechno to, co reprezentovalo Sodomu a Gomoru, spálil na popel (Gn 19,24).

Dále, aby toho nebylo málo, se v člověku zrodila pýcha, která se také stala destruktivní vlastností člověka. V Příslově 16,18 čteme, že „pýcha předchází pád“. Takový pád si přivodili obyvatelé Šineáru, kteří neuposlechli Boží přikázání. V Genesis 9,1 se dozvídáme, že Pán Bůh nařídil Noemovi a jeho synům, aby obydleli celou zem a byli plodní a rozmnožili se. Nicméně po smrti Noema, se jeden z jeho potomků, Nimrod, který byl úspěšným lovcem a podle všeho vedoucím tohoto prvotního národa, zastavil a řekl, že dál už nepůjdou. Neuposlechli Boží přikázání, aby obydleli celý svět a místo toho se zastavili v Šineáru, kde si postavili věž dosahující do nebe. Tato věž symbolizovala jejich soběstačnost, jejich reputaci a pýchu této skupiny lidí, která si myslela, že je schopná dokázat vše, co bude chtít. Postavili si tuto věž, dnes jí říkáme Babylónská věž, a chtěli si dát jméno. Pán je za to potrestal tím, že zmátl jejich jazyky a rozptýlil je po celé zemi (Gn 11,1–9).

Někdo si může říct, že Nimrod a jeho skupina se nedopustili ničeho tak hrozného. Ale nezapomínejte, že oni účelně neuposlechli to, co jim bylo nařízeno Bohem skrze jejich praotce Noema. Na místo toho si v podstatě řekli, že Boha nepotřebují a Jeho zákonům se podřizovat nemusí. Tak se usadili ve městě a postavili si věž na důkaz své pýchy, vlády a reputace. Tímto motivem a poslěze činem pohrdli Bohem, což je stálo rozptýlení a zmatení řeči (Gn 11,8–9). Pán říká, že:

◆ *Pak nebudou chtít ustoupit od ničeho, co si usmyslí provést. (Gn 11,6)*

Tady jasně vidíme, že Pán Bůh věděl, že jejich pýcha by přinesla jen více destrukce a zla, protože v nich vládli hřích a touha po moci, autoritě a slávě. V nitru lidí, a konkrétně v Nimrodovi, bylo úplné morální vzepření se Bohu a Jeho svrchovanosti, nadvládě, autoritě a vůli.

Když tedy mluvíme o hrdosti člověka, tak mluvíme o pýše člověka a to znamená, že člověk je zahleděný jen do sebe a na to, co dělá. Také to znamená, že člověk si nepřipustí, že se může i mýlit. Nic pro takového člověka není důležitější než on sám a jeho pohled na věc. Nimrod byl mocný lovec, určitě pyšný na své schopnosti a já věřím, že s úspěchem lovec přišel i úspěch u žen. Musel to být zdatný vůdce, ze kterého měli ostatní respekt, a je dost pravděpodobné, že byl idolem jak mladých, tak i starých. Nimrod měl vše, co si jen mohl přát; moc jako vůdce, respekt, úspěch i slávu, měl svá království, ale pýcha a touha po moci ho vedly k neposlušnosti Pánu Bohu. Vzepřel se a toužil po samostatnosti a suverénní moci. Pýcha v něm vyvolala

zapření a nevíru v Boha. Nebylo pro něj tedy důležité podřídít se vůli někoho jiného, v tomhle případě se podrobil vůli Boží, pro něj byla nejdůležitější jeho vlastní vůle, která mu ale přinesla zkázu.

Nejhorší na tom všem je, jak nám Pán zjevuje, že člověk si libuje ve zlu a to denně (Ž 52,1). Dále čteme, že člověk po Adamově pádu miluje vše zlé. Verš 4 říká, že člověk miluje zničující slova, slova, která ničí pověst jiného člověka. Z úst člověka tedy vychází pomluvy, které jsou jako ostrá břitva, zanechávající hluboké a krvavé rány. Navíc, Pán říká tuto následující pravdu, která je šokující a mnohdy nepochopená nebo přehlížená. V 5. verši v Žalmu 52 Bůh říká, že člověk miluje zlo více než dobro. Tato pravda je nám znovu připomenuta v Žalmu 53,4, kde Bůh nevidí ani v jednom člověku nic dobrého. Popisuje člověka jako špinavého a zkorumpovaného hříchem. Tato pasáž je identická s Žalmem 14, a dozvídáme se tu o mravní zkáze *každého* člověka. Uvědomujeme si tedy, že Pán nám říká, že v Jeho očích není dobrý ani jeden člověk na zemi? Uvědomujeme si tedy vážnost toho, co s námi lidmi udělal hřích? Nebo to nebereme moc vážně?

Tak tedy hřích se usadil přímo v našem srdci, v nitru člověka a odtud ovlivňuje celé naše bytí. Ovlivňuje náš rozum, vůli a projevuje se skrze naše tělo (parafráze knihy Křesťanská učení, Louis Berkhof). Každá část našeho těla byla otrávena hříchem; srdce, jazyk, mozek, ruce, oči i uši. Někdo se teď může ptát, jak je to vůbec možné? Ale podívejme se zpět. Vždyť sám Pán říká, že srdce je zrádné a z úst

nám jde jen zlo, přesněji ničivá slova. I v myslí máme hříchy, o kterých nikdo ani neví. Zlé myšlenky různého typu. Ať už pomýšlení na jinou ženu nebo hněv na bratra či sestru, to vše a mnohé další hříšné myšlenky každý z nás určitě někdy měl a má. Sám Pán Kristus nám o tom říká své.

Všichni si přeci pamatujete, jak náš milovaný Pán říká, že se stačí hněvat na bratra a je to hřích (Mt 5,22). Tady vidíme, že hněv se rodí v srdci, ale je i v myšlenkách – v hlavě. Co ruce nebo uši a oči? Ano i ty byly nakažené (Mt 5,28–30). Naše oči se dívají na místa a věci, které nás jen svádějí k dalším hříchům a uši naslou-

chají věcem, které Boha neoslavují; dobrým příkladem je dnešní moderní hudba nebo poslouchání a dívání se na nemorální programy či jen naslouchání konverzacím nemravného typu. Ano, celý a každý člověk byl zasažen tímto zničujícím smrtelným „virem“.

Musíme si tedy uvědomit, že všichni neseme vinu za to, co udělal Adam. Jeho hřích nám byl vštípen a znamená v nás to, co znamenal v Adamovi – absenci původní spravedlnosti (parafráze z knihy Bůh Otec, Bůh Syn, od Martyna Lloyd-Jonese). To znamená, že pravá, čistá spravedlnost, která byla v Adamovi, byla natolik pošpiněna, že člověk začal dělat veškerá zvěrstva, která jsou popisována v Bibli.

David nám dále v Žalmech sděluje, že si moc dobře uvědomuje co s ním, respektive s jeho srdcem, udělal hřích (Ž 51,1–10). Uvědomuje si svou neustále hříšnou povahu, povahu zkaženou, neposlušnou Bohu (Ž 51,4) a prosí o změnu srdce i ducha. Prosí o ducha ochoty (Ž 51,12), proto-

že jeho „starý duch“ je neochotný ke změně, neochotný konat to, co je v Božích očích správné. Uvědomuje si vsudypřítomnost a vážnost svého hříchu a přiznává, že to, co si zaslouží, je trest (Ž 51,4).

Poprosím vás teď o to, abyste dávali velký pozor, protože možná se dozvíte něco, co jste nikdy nevěděli či nesly-

šeli. Nicméně pojďme si nejdříve zrekapitulovat to, co jsme se doposud dozvěděli o hřichu. Dozvěděli jsme se, že Adam s Evou neuposlechli Boha a tím se dopustili přestupku, tedy nevíry v Boží slovo, což je oddělilo od Pána a Jeho přítomnosti. Dále víme, že kvůli hřichu zanechal v srdci člověka vinu za to, co Adam s Evou udělali. Nicméně nejde jen o vinu, která nám byla předána. Následující příklady ukazují, jak ničivý dopad měl hřích na člověka. Vidíme, že Kain zabil Ábela. Lidé, před potopou byli, kromě Noeho a jeho rodiny, mimo jiné sexuálně zvrhlí. Připomněli jsme si Sodomu a Gomoru, města spálená na popel kvůli homosexualitě, vraždám a bestiálním praktikám. Dále zde máme Nimroda a jeho vzepření se Bohu. Jeho touhu po mo-

Hřích není nic malého. Ozdobil hlavu Vykupitele korunou z trnů a probodl jeho srdce. ... Dívejte se na každý hřích jako na ten, který přivedl Spasitele na kříž, a uvidíte, jak je hřích „nevýslovně hříšný“.

Charles H. Spurgeon

ci, slávě a soběstačnosti. Ale hlavně zde máme našeho spravedlivého a pravdivého Pána Boha, který říká, že nevidí ani jednoho dobrého, spravedlivého člověka (Ř 3,10). Ohromující, až děsivá zpráva, nemyslíte? Jsem si jistý, že ne každý tomu věří, ale Pán Bůh se podíval na zem a viděl lidi a jejich činy. Viděl vraždy, znásilňování, lži, pomlavy, nenávist a faleš. Viděl zneuctění toho, co On z lásky stvořil. Viděl lidská srdce a touhy, které vycházely z těchto srdcí, a bylo mu to odporné! Viděl dopad hříchu na člověka. Ale nejvíce odporné je to, že člověku se to líbilo.

Jak tedy může být člověk, který je tak zdevastovaný hříchem, zachráněn? Viděli jsme v předešlých odstavcích, co vše se zrodilo v lidském srdci; láska ke zlu, lži, zvrhlosti a zvrácenosti, neschopnost vykonávat dobro. Podle všeho to člověk sám nedokáže, protože vůle člověka byla spoutána v satanových okovech (Ř 6,1-23). Vůlí se člověk rozhoduje vybrat si to či ono, ale protože i vůle byla nakažena hříchem, tak nás to zneschopnilo si vybrat z vlastní vůle cokoli duchovního, co je ve spojení se spásou. Jinými slovy, protože víra vede k aktivnímu podrobení se Boží vůli, tak člověk, ve svém přirozeném stavu toho není schopný. Tím je myšleno, že člověk přirozeně inklinuje k tělesným (hříšným) věcem (1 K 2,14) a ne k totálnímu odevzdání se Bohu z víry. I sám Ježíš nám říká:

◆ *Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec. (J 6,44)*

Pojďme spolu rozebrat tuto větu našeho Pána. Slovo „*nikdo*“ nám ukazuje, že každý člověk, mladý i starý, byl „nakažen“

hříchem, jinými slovy, každý na světě má v sobě dědičný hřích a tedy je v přirozeném stavu předmětem Božího hněvu. To znamená, že každý neznovuzrozený je v zatracení. Ale co je pro nás důležitější, je to, že náš Pán nám říká, že nikdo nemá tu schopnost se k němu z vlastní vůle přiblížit – to znamená z vlastní vůle se podrobit Božím zákonům skrze víru v Ježíše Krista. Tato schopnost nám musí být zajištěna samotným Bohem (J 6,65), čili dána jako dar, protože víra je darem od Boha (Ef 2,8–9; Fp 2,13) a víra vede ke skutkům, které jsou milé Bohu.

V Janovi 6,65 se dozvídáme, proč někteří z učedníků odešli od Krista. Odpověď, kterou jim dal Kristus, je pro mnohé šokující, ale ti, kdo Krista milují a podrobují se teď Jeho vůli, tuto pravdu musí přijmout. Pravda je tedy taková, že ti, kdo od Něj odešli, nebyli v první řadě přitazeni Otcem – jim schopnost Krista následovat nebyla darována jako ostatním. Jim dar víry nebyl dán.

◆ *Proto jsem vám pravil, že nikdo ke mně nemůže přijít, není-li mu to dáno od Otce. (J 6,65).*

Ano, toto je duchovní smrt – neschopnost věřit a následovat Krista z vlastní vůle. Protože naše vůle je otrokem hříchu, naše vůle je přítelem satana. Ale pokud nám „zasvítí“ milost Boha ke spáse, tak toto přátelství satana a člověka je zničeno a člověk je zázračně znovuzrozen a je přítelem Boha – schopný víry a následování Krista. Ale toto vše je způsobeno Bohem, člověk na tom nemá ani sebemenší podíl (Ef 2,8–9), protože v přirozeném stavu je neschopný se líbit Bohu. ■

AUGUSTIN A KALVINISMUS – TEOLOGIE REFORMACE

– pst –

Vůdčí teologové protestantské reformace 17. století úplně odmítli jak pelagianismus, tak semi-pelagianismus jako nebiblické učení. Augustin i reformátoři vysoce cenili učení o Boží svrchovanosti, naprosté mravní zkáze člověka, nepodmíněném vyvolení, omezeném smíření atd. Tyto doktríny šířili velikáni jako Kalvín, Luther („Otroctví vůle“), Zwingli, Bullinger, Bucer a další.

Reformace tkvěla, mimo jiné, v zásadní otázce, zda je křesťanství, pokud se týká spasení (soteriologie), náboženství vyznávající naprostou závislost na Bohu, nebo zda počítá s lidským úsilím. Jinými slovy, věříme, protože jsme spaseni (kalvinismus); nebo věříme, abychom byli spaseni (arminismus)? Příčinnost v kalvinismu a arminismu je obrácená. Jestliže křesťané nebo teologové hovoří o *milosti, víře, spasení, ospravedlnění, znovuzrození, posvěcování, vzkříšení*, nemusí chápat, a taky nechápou, tyto pojmy stejně. Když dva řeknou totéž, často to není totéž. Objasněme si tyto pojmy z reformačního hlediska. Budeme se s nimi dále opakovaně setkávat. Velmi dobře si uvědomuji, že následující řádky, jsou předmětem 2000 let starých dohadů. Teologové nejsou naprosto jednotní ve výkladu. Spasení je Boží tajemství,³ proto nemůžeme být ve všem naprosto dogmatictí. Na čem ale trváme, je, že jak tělesné narození, tak duchovní znovuzrození jsou Boží svrchované výnosy Jeho dekretivní vůle, která rozhodla o našem tělesném a duchovním bytí bez

nás, protože jsme před Jeho rozhodnutím tělesně ani duchovně neexistovali.

Svrchovaná, nepodmíněná, Boží milost je nad jakoukoliv pochybnost prvotní příčinou, jež předchází, a zapřičiňuje spasení a víru. Zajisté nejde o podmíněnou *předběžnou milost* arminismu. Boží milost je tak nadřazena všemu, a celá reformační teologie spásy, soteriologie, je v každém ohledu soustředěná na Boha, je teocentrická.

Tato milost je udělena Božím novorozenci v jistý okamžik, a v témže okamžiku zapřičiní, udělí Božím dítěti spasení a víru. Víra a spasení jsou neoddělitelná dvojčata. Kdo věří, je spasen, ale věřit může jen ten, kdo je spasen. Víra nepředchází ani nezapřičiňuje spasení, a spasení nepředchází ani nezapřičiňuje víru, protože obojí, jak spasení, tak víra, jsou dary.

Jak učí Písmo, jsme spaseni prvotní a jedinou příčinou, tj. Boží nepodmíněnou milostí:

◆ *Milostí tedy jste spaseni skrze víru.*

(Ef 2,8)

Jestliže jsme spaseni Boží milostí, pak nemůžeme být spaseni svou vírou. Jeden důsledek (spasení), musí mít jen jednu konečnou příčinu (milost). Spasení je dar Boží milosti.

Písmo dále učí, že nepodmíněná Boží milost darovala novému stvoření nejen spasení, ale také i víru. Víra v Krista je tedy soudobý dar se spasením:

◆ *Neboť vám je z milosti dáno netoliko v Krista věřit... (Fp 1,29)*

Proč tedy Písmo rozlišuje spasení a víru? Jaký je mezi nimi rozdíl? Podívejme se na tuto věc tak trochu od Adama.

Tělesný člověk se narodí, bez přičinění, co by se taky činilo, když neexistuje. Tělesné narození je svrchované, Boží, nepodmíněný výnos. Každý z nás se tě-

lesně narodil z Boží, svrchované, dekretivní vůle, protože se to tak Bohu líbilo. Hrnčír si z hlíny stvoří takovou nádobu, jakou chce, a hlína s hrnčířem nediskutuje, zda chce být uhnětena tak či takhle, nemá žádnou vůli, není ani ještě nádobou. Co se Bohu líbí, je svaté a tak také činí. Prostě řekl: „Bud!“ – a jsem. Nic k tomu nemohu přidat ani ubrat. Když už mne ale stvořil, tak proto, abych vůbec věděl, že jsem, obdařil mne, mimo mnohého jiného, současně také vědomím. Kdyby mi ho nedal, tak bych ani nevěděl, že jsem stvořen. Neuvědomil bych si, že mám nohy, ruce, dírky v nose, oči, a všechny ostatní orgány. Adam byl také stvořen z prachu země, a dokud mu Bůh nevdechl v chřípí dech života, tak si taky neuvědomoval, že má nohy, ruce, dírky v nose, oči atd.

Obdobně se Bůh svrchované, z milosti rozhodl, že své vyvolené spasí, že stvoří nového člověka v Kristu. Přirozený člověk ani netuší, že by mohl být znovu narozen, že by mohl být novým Božím stvořením. Je duchovně mrtev, duchovně neexistuje,

protože má s Bohem zcela zpřetřhané spojení, které nechce, a ani nemůže navázat, protože je neschopen chápat věci Božího Ducha. Je duchovně slepý. Slepec nemůže volit, kterou cestou vykročí, když žádnou cestu nevidí. Přirozený člověk nemá duchovní vůli, která by mohla volit

Boha. Když tedy žádný duchovní člověk není, tak aby byl, musí být nepodmíněně stvořen Božím svrchovaným dekretem. Bůh na nikoho netlačí, zda chce být nově narozen, zda chce být novým stvořením. Ten, kdo v duchovní oblasti neexistuje, nemůže být v duchovní oblasti ani tázán. Je to obdoba tělesného narození. Spasení

Všichni obyvatelé země jsou považováni za nic. Podle své vůle nakládá s nebeským vojskem i s obyvateli země. Není, kdo by mohl zabraňovat jeho ruce a ptát se ho:

„Co to děláš?“

Daniel 4,32

je však širší Boží dílo, které zahrnuje ospravedlnění, znovuzrození, posvěcování, a je završeno vzkříšením do oslaveného, vykoupeného těla. Toto vše Bůh udělal, stvořil duchovně nového člověka. Duchovně mrtvý byl vzkříšen, ožil, a spolu s Kristem byl uveden na nebeský trůn, to vše jen a pouze z Boží vůle. Jak si ale náhle stvořený nový duchovní spasený člověk vůbec uvědomí, že byl převeden z duchovní smrti do života, že byl znovuzrozen? Cožpak je Boží nepodmíněná milost vidět? Je vnitřně i navenek vidět spasení, ospravedlnění, posvěcování, jistota tělesného vzkříšení? Jak se vůbec dozvím, jak se to dozví mé okolí, že tato proměna byla uskutečněna milostí, svrchovaným Božím výnosem, který se uskutečnil na mně

38 ZÁPAS O DUŠI

a beze mne? Dozví se to „duchovním vědomím, duchovním zrakem“. O svém spasení vím, a vidím jej skrze víru (vírou) v Pána Ježíše Krista.

Takže, spasení, se vším, co obnáší, je svrchovaný výnos Boží milosti, je to dar. Víra v Krista je také dar, je to zrak, vědomí, které umožňuje Božímu dítěti vidět, chápat a neodolatelně přijímat celistvost Boží

monergické, jednostranné práce, že Otec vyvolil, Syn vykoupil a Duch svatý tím, že v novém stvoření přebývá, posvěcuje (osvětluje) vírou Boží chvályhodné činy. Víra je odpověď, je to zpětná vazba ke Stvořiteli, bez víry není možné zalíbit se Bohu. Vírou člověk s Bohem asymetricky spolupracuje, koná skutky, které mu Bůh připravil. Podívejme se nyní na tabulku:

NEPODMÍNĚNÁ MILOST			
SPASENÍ – VÍRA			
Ospravedlnění	Duchovní 1. vzkříšení – znovuzrození z Ducha	Posvěcování až do konce života	Tělesné 2. vzkříšení – oslavené tělo
Uskuteční se v okamžiku udělení Boží milosti, spasení, víry...		Začíná v okamžiku udělení milosti a rozvíjí se.	Je zaručeno v okamžiku udělení milosti. Uskuteční se při druhém příchodu Krista.
Zproštuje nás viny hříchu.	Zproštuje nás moci hříchu.	Zproštuje nás účasti na hříchu.	Zproštuje nás bytí naší duše bez těla .
Je učiněno pro nás.	Je učiněno v nás.	Je učiněno pro nás a v nás.	Je učiněno pro nás a v nás.
Zákonné prohlášení.	Tvořivý (po)čin.	Běh růstu.	Tvořivý (po)čin.
Způsobuje změnu našeho postavení.	Způsobuje změnu v naší přirozenosti.	Způsobuje změnu v našem životě.	Způsobuje změnu života naší duše bez těla.
Abychom byli prohlášeni spravedlivými.	Abychom byli znovuzrozeni.	Abychom byli vyhrazeni pro Boha.	Abychom byli v těle s Kristem.

◆ ...a Boží moc vás skrze víru střeží ke spasení, které bude odhaleno v posledním čase. (1 Pt 1,5)

Z verše vyplývá, že je to Boží moc, která udržuje víru. Když si udržíme víru až do konce, tak je to Bůh, kdo ji způsobuje, protože nás ve víře zachoval, až do vy-

koupení těla, tedy spasil. Jestliže ve víře nevytrváme, tak to byla naše, tělesná víra, zajisté nebyla udělena Bohem, nikdy jsme nebyli spaseni.

Z tabulky je zřejmé, že víra ujišťuje, dosvědčuje a dokazuje trvalost spasení, které zahrnuje ospravedlnění, znovuzro-

zení, počátek posvěcování, a završení spasení, totiž vykoupení těla. Posvěcování sice probíhá v čase, ale započalo v témže okamžiku jako přičtení milosti, víry, spasení atd. Tělesné vzkříšení do oslaveného těla ještě nenastalo, je však neoddělitelnou součástí spasení, jež završuje. Proto jej chápeme jako bezvýhradnou jistotu, jakoby se již stalo.

Každé okénko tabulky sice můžeme vnímat osamoceně, ale vždy pamatujeme, že je nedílnou, integrální součástí celé tabulky. Tabulku musíme chápat jako jeden celek, v logické, ne časové příčinnosti. *Nepodmíněná milost* je vymezena zároveň všemi okénky pod okénkem milost; *spasení – víra* je vymezena zároveň všemi okénky pod okénkem *spasení – víra*. Malý příklad:

◆ *Co je platné, moji bratři, když někdo říká, že má víru, ale přitom nemá skutky?*

Může ho snad ta víra spasit? (Jk 2,14)

Víra a skutky musí jít ruku v ruce. Skutky jsou v naší tabulce na 8. řádku ve 3. sloupci: „*Způsobuje změnu v našem životě*“. Kdo nemá skutky, nemá ani víru, ani spasení, tak to stojí v Jakubovi 2,4. K tomu můžeme bezpečně říci, že nemá nic, co je uvedeno ve všech okénkách tabulky. Nemá především Boží milost, a dále není posvěcován, není ospravedlněn, není znovuzrozen, a jistě nebude vzkříšen do oslaveného těla. Víra podmiňuje skutky, které mají konec konců svůj původ v Boží milosti. A tak jako je víra vnitřní ujištění spasení, tak jsou skutky, které z víry pramení, vnějším důkazem, spasení:

◆ *Po jejich ovoci je poznáte. Což sklízíte z trní hrozny nebo z bodlácí fíky?*

(Mt 7,16)

Všechny počiny v každém okénku tabulky jsou způsobeny nepodmíněně, jednostrannou prací všemohoucího Boha. Reformovaná teologie to nazývá *monergismus*. *Mono* je jeden a *ergo* je práce. Jistě, i v *monergismu* je jasné místo pro spolupráci s Bohem (synergismus). Aktivním počinem člověka je víra, obrácení, pokání, posvěcování, růst ve znalosti Boha, změna života, být královským knězem, hlásat mocné Boží skutky, být Kristovým svědkem, reprezentantem nebeské vlasti, žít spravedlivý život bez hříchu atd. Seznam je dlouhý. Tato spolupráce je však asymetrická, protože Bůh má ve všem vždy poslední slovo:

◆ *Jsme přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvoření k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil. (Ef 2,10)*

◆ *Neboť je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí. (Fp 2,13)*

◆ *... necht' vás posílí ve všem dobrém, abyste plnili jeho vůli; on v nás působí to, co se mu líbí, skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva na věky věků! Amen.*

(Žd 13,21)

Kdykoliv narazíte na pojmy *milost, víra, spasení, ospravedlnění, znovuzrození, posvěcování nebo vykoupení těla*, a bude se jednat o reformované hledisko, potom si vždy vybavte výše uvedenou tabulku, abyste jim správně rozuměli v kontextu všech okének, abychom nemluvili jeden o voze a druhý o něčem jiném. ■

NENÍ JEDNO, CO ČTEME

–jk–

Hlavním tématem této konference je Bible jako taková, a proto i v tomto kázání strávíme dost času Biblií samotnou. Zastavme se nejprve na okamžik u dvou **výsad**, které máme:

1. Umíme číst

Musíme si uvědomit, že žijeme v takové době a na takovém místě ve světě, které nám umožňují mít právě tuto konferenci. Ještě dnes jsou místa na světě, kde mnoho lidí vůbec neumí číst. Existuje sedm zemí na světě, kde je méně než 50 % obyvatel gramotných. Podobná konference jako tato by pro ně vůbec neměla smysl.

Proto musíme děkovat Bohu za tuto výsadu a zároveň také činit pokání, pokud tuto hřívnu zakopáváme nebo ji nepoužíváme k Boží slávě.

2. Máme co číst

Je mnohem více míst na světě, kde lidé sice umí číst, ale nemají co číst. Jsou celé křesťanské sbory (např. v Číně, v muslimských zemích, v diktaturách jako je Severní Korea), kde vlastní Bibli nemá ani pastor, natož pak členové sboru a o knihách si mohou nechat jen zdát.

Krátce poté, co Komenský v roce 1650 nastoupil do Blatného Potoka, aby tam vybudoval školu, měl proslov ke svým studentům, který se týkal právě knih:

„Když po uplynutí celého měsíce, který jsem již s vámi strávil, přehlížím všechnu vaši práci a její uspořádání, zdá se mi, že jsem postihl tři hlavní

příčiny jejího poměrně malého úspěchu. První příčinou je to, že nemáte dosti vhodných knih, jež jsou nositeli vědomostí.“

Musíme být Bohu vděční za to, že máme co číst. Dokonce musíme hledat kritéria, podle nichž si budeme vybírat, co budeme číst. Jsme zahlceni záplavou textů a informací a proto musíme pečlivě hledat, co je vhodné a co nikoliv.

Každý rok se v České republice vydá skoro dvacet tisíc knižních titulů. To je ohromný počet. Marin Pecina napsal:

„Kdyby příští rok sedmdesát procent knih vůbec nevyšlo, určitě by to nemělo na společnost žádný negativní dopad; a rozhodně by ty texty nikomu nechyběly.“ (Knihy a typografie)

Měsíčně u nás vychází několik křesťanských knih. Nekatolické církve a křesťanské organizace vydávají více než dvacet různých periodik. Co si z toho máme vybrat? Jak? Podle čeho máme vybírat? Co máme číst a co nikoliv?

Bůh nám dal své slovo, které je vhodné k tomu, aby nás připravilo ke každému dobrému dílu (2 Tm 3,17). A Boží slovo je také tím prvním a nejdůležitějším, co má křesťan číst. To není naše volba, dobrovolné rozhodnutí, ale je to křesťanská povinnost, jde o Boží příkaz.

I. CO KŘEŠŤAN ČÍST MUSÍ (Boží slovo)

- ◆ *Nechť ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství. (Ko 3,16)*

To je příkaz. To je něco, co křesťan skutečně čist musí. Není jiná možnost. To není zákonictví. Rozumějte, já netvrdím, že člověk bude spasen čtením Bible. Zachránit nás může jenom Kristus. Ale poznat Krista v pravdě můžeme jenom skrze Písmo:

◆ *Od dětství znáš svatá Písma, která ti mohou dát moudrost ke spasení, a to vírou v Krista Ježíše. (2 Tm 3,15)*

Není jiná cesta, jak poznat Boha a žít v Boží blízkosti. Není to něco automatického, ale je to něco nezbytného. Není zde přímá úměrnost, že čím více budeme znát Bibli, tím více budeme znát Boha (vzpomeňte na zákoníky z dob Pána Ježíše!), ale je zde přímá úměrnost, že čím méně strávíme času v Božím slově, tím horší bude náš vztah s Bohem. Bez Písma se to prostě neobejde. Každé probuzení v dějinách souviselo s Božím slovem a vedlo k němu.

Podívejte se na místa ve světě, kde církev nemá Bibli. Obvykle je tam církev slabá, postižená hříchem, dezorientovaná... Křesťané opravdu milují Krista, ale nevědí, jak mají žít způsobem, aby jejich životy oslavovaly Boha. A podobné je to také tam, kde křesťané sice Bible mají, ale nečtou je. Jejich životy jsou prázdné a často se vůbec ničím neliší od okolní společnosti (není výjimkou, že jejich cílem je okolní společnosti se podobat). Jejich jedinou odlišností potom je, že o sobě říkají, že jsou křesťané.

A. Aby v nás Boží slovo přebývalo

Ale tady čteme: **Slovo Kristovo ať ve vás bohatě přebývá!** Bible je Kristovo slovo, živé slovo, svaté slovo, slovo života, věčné slovo – nepomine, i když pomine ne-

be i země. David v Žalmu 119, který je celý o Božím slově, říká:

◆ *Věčně, Hospodine, stojí pevně v nebesích tvé slovo. (Ž 119,89)*

Toto živé slovo má přebývat v křesťanech. Charles Spurgeon ve svém kázání z Koloským 3,16 řekl:

„Aby v nás mohlo Boží slovo přebývat, musí se nejprve dostat dovnitř.“

Jestliže nevstoupí dovnitř, nikdy v nás nebude přebývat. A jsme u čtení Písma. Pokud nestrávíme čas přímo v Božím slově a nebudeme se jím sytit, naplňovat, nebudeme-li ho dostávat dovnitř, nikdy nedostojíme tomuto prostému příkazu. Všimněte si, že zde není řeč o naší myslí, ani hlavě, ale ani o srdci – slovo Kristovo má přebývat v celém člověku; má jím být prosycen. Písmo je skutečně základem, je to ta nejdůležitější kniha, kterou musíme číst.

Je opravdu na pováženou, jak málo dnes křesťané znají Bibli. Máme celou řadu překladů, pomůcek ke studiu, každý má několik Biblí, ale Boží slovo přebývá v našich knihovnách, a ne v nás. Je smutné vidět dlouholeté křesťany, kteří nikdy nepřečetli celou Bibli. Někteří to považují dokonce za ctnost. Prý chtějí mít slovo přímo od Boha. Chtějí znát slovo od Boha, ale nechtějí jít tam, kde toto slovo opravdu je – tedy do Písma!

Jak v nich potom může přebývat Boží slovo? Slovo **prebývat** je od slova *bydlet*, z řeckého slova *dům*, a znamená *prebývat uvnitř, zabydlet se*. Bůh říká:

◆ *Budu přebývat a procházet se mezi nimi, budu jejich Bohem a oni budou mým lidem. (2 K 6,16)*

Bůh bude přebývat uprostřed svého lidu a v tomto lidu. Oni jsou Jeho chrámem. Úplně stejně má v křesťanech přebývat Boží slovo. Použité sloveso je velice silné. Ukazuje na příbytek, na místo, kde je někdo doma, kde trvale žije. To není ubytovna, ani noclehárna, místo na jednu noc ani přechodné bydliště. Boží slovo musí přebývat v křesťanovi jako ve svém pokojíčku, jako na místě, kde je mu dobře, kde je doma. To znamená přebývat! A další slovo, které tam je, tento význam umocňuje:

B. Bohaté přebývání

Slovo Kristovo má v křesťanech přebývat bohatě. Augustin řekl, že *Bible je tak mělká, že se v ní neutopí dítě, ale přesto je zároveň tak hluboká, že v ní musí plavat i slon*. Různé české překlady nám v Koloským 3,16 nabízejí širokou škálu pojmů – bohatě (Pavlík, ČSP, NBK, KR), v celém svém bohatství (ČEP), s veškerým bohatstvím (Žilka), s hojností (B21), v plné síle (Petrů). Překladaelé se snažili vystihnout hloubku prostého slova: bohatství, bohatě.

Co to znamená prakticky? V tom nejprostším slova smyslu to znamená, že budeme znát Boží slovo. Budeme vědět, **co** Boží slovo říká, **jak** to říká, **kde** to říká, a budeme mít jistotu, **že** to doopravdy říká.

A mluvíme-li o tom bohatství – tedy od Genesis po Zjevení. Starý i Nový zákon. Celá plnost Božího slova, která formuje myšlení, návyky, postoje i jednání. Jsou lidé, kteří čtou Bibli tak, aby ji každý rok celou přečetli od Gn 1 po Zj 22. Po letech můžete na takových lidech začít pozorovat, jak jsou stále plnější Božího slova.

Ale bohaté přebývání není ekvivalentem pouhé znalosti. Znamená mnohem víc – znamená žít slovo. Užitek takového jednání, které vede k tomu, že Boží slovo v nich skutečně přebývá, je naprosto zjevný – takový člověk:

◆ *Je jako strom zasazený u tekoucí vody, který dává své ovoce v pravý čas, jemuž listí neuvadá. Vše, co podnikne, se zdaří. (Ž 1,3)*

Ukažte mi křesťana, který duchovně roste, a já vám ukážu křesťana, který se naplňuje Božím slovem. Má to dopad na celý jeho život, nejen na duchovní stránku. Tady jsme u biblické prosperity (ne u falešného učení hnutí víry):

◆ *Kniha tohoto zákona ať se nevzdálí od tvých úst. Rozjímej nad ním ve dne v noci, abys mohl bedlivě plnit vše, co je v něm zapsáno. **Potom tě bude na tvé cestě provázet zdar, potom budeš jednat prozíravě.** (Joz 1,8)*

Toto je důsledek hojného přebývání Božího slova v životě křesťana. To je biblická prosperita. A všimněte si, kde začíná: *Kniha tohoto zákona...*

Zde je naprostý základ, duchovní mléko, po němž touží každý duchovní novorozeneček, každá znovuzrozená duše. Autor listu Židům o něm říká, že je to prostředek, který učí křesťany tomu, že mají:

◆ *...své smysly vypěstovány tak, že rozeznají dobré od špatného. (Žd 5,14)*

II. CO KŘEŠŤAN ČÍST MÁ (dobré křesťanské knihy)

Boží slovo nás vede k tomu, abychom vykupovali svůj čas (Ef 5,16; Ko 4,5). Bohu

záleží na tom, jak nakládáme se svým časem. Střední délka života v naší zemi je 73,5 roku. Češi přečtou průměrně 17 knih ročně. Jste-li průměrným čtenářem a budeme-li počítat vaši četbu od ukončení střední školy, tj. od 19 let, tak máte šanci přečíst za svůj život 926 knih. To zní docela dobře, nemyslíte?

Ale jak jsem už zmínil, v naší zemi vychází skoro dvacet tisíc knižních titulů ročně. Mnoho z toho jsou různé hloupé knihy, které skutečně nemusíme číst. Fakt je, že bez **většiny** knih se lze obejít.

Je vůbec třeba, abychom četli také jiné knihy, než je Bible? Jednou z mála zmínek o knihách v Písmu, je příkaz apoštola Pavla Timoteovi:

◆ *Přines s sebou též knihy! (2 Tm 4,13)*
Osamělý Pavel je ve vězení a ve stínu rozsudku smrti žádá milovaného Timotea, aby mu přinesl knihy. Chtěl číst! Poslechněte si komentář Charlese Spurgeona na adresu apoštola: „*Je nadaný, ale stejně potřebuje knihy! Kázal nejméně po třicet let, a stejně chce knihy! Viděl Pána, a pořád chce knihy! Má větší zkušenosti než většina lidí, a stále chce knihy! Byl vytržen až do třetího nebe, slyšel slova, která lidem není dovoleno pronést, a ještě chce knihy! Napsal větší část Nového zákona, a chce knihy!*“

Pavel chtěl knihy. V Titovi 1,12 a ve Skutcích 17,28 Pavel cituje řecké básníky. Juda 14 je dalším příkladem používání mimobiblické literatury. Dnes někteří křesťané říkají, že nepotřebují žádné knihy, že jim Bible stačí. Jak například svým dětem z Bible vysvětlíte, že se dinosauri vešli do Noemovy archy? Nevysvětlíte. Bi-

ble takovou otázku vůbec neřeší. Potřebujeme kvalitní literaturu od lidí, kteří se takovou problematikou zabývají. Křesťané opravdu potřebují knihy – dobré křesťanské knihy, které jim pomohou více a lépe rozumět Bibli i světu, v němž žijí. Jak ale poznáme dobrou knihu?

Musíme rozlišovat

Duchovní rozlišování je důležitou duchovní disciplínou. Je to něco, co se týká úplně každého křesťana. Nerozlišování nebo nedostatečné rozlišování má nedozírné důsledky. Upozorňuje na to sám Ježíš, když říká, že:

◆ *Prostorná je brána a široká cesta, která vede do záhuby; a mnoho je těch, kdo tudy vcházejí. (Mt 7,13)*

U pár veršů dále pak říká, že **mnozí** mu řeknou v onen den... To slovíčko „mnozí“ je strašné. Je to slovo, které by nás nutně mělo vést k tomu, abychom zkoumali svá srdce a úpěnlivě volali k Pánu, abychom od Něj samotného získali ujištění, že cesta, po níž jdeme, je úzkou cestou, a brána, kterou vcházíme, je těsnou branou.

Walter Chantry napsal:

„Copak jste se nikdy nepozastavili nad „obrácenými“, kteří jsou stejně tělesní jako dříve? Nebo nad těmi, co se „rozhodli pro Krista“, a přitom se těžko dá rozpoznat, pro co se rozhodli? Nejsou tak zbožní, jak by měli být podle svého vyznání, ani tak horliví v Božím díle. Nestudují Boží slovo, ani je netrápí, že nejsou přítomni tam, kde se zvěstuje. Nakonec vám musí být zřejmé, že v jejich životech

chybí důkaz o skutečném obrácení.“
(Dnešní evangelium)

To je důsledek nedostatečného rozlišování. Pokud totiž evangelium formulujeme jenom obecně a povrchně, tak se tím snadno dopouštíme jeho překrucování a zatemňujeme cestu spásy. A tady jsme u našeho tématu – právě toto je problém mnoha knih, které se vydávají za křesťanské. Dovolte mi konkrétní příklad.

Před pár lety byla velmi populární kniha Johna Eldredge, „Pozor! Srdce muže.“ Autor jedné zahraniční recenze napsal:

Přes všechnen humbuk je Eldredgova kniha katastrofální. Nejde jen o několik veršů vytržených z kontextu nebo o několik nešťastných prohlášení. Tato kniha je tak špatná, že ve srovnání s ní je Warrenova, Cílevědomá církev' vynikající biblickou exegezí (jíž rozhodně není). Je to tak špatné, že i server Christianity Today (u nás Křesťan Dnes), který zahrne a přijme skoro všechno, se o této knize vyjádřil negativně.

(Gary Gilley, www.svchapel.org)

Jak je možné, že tolik křesťanů považuje tuto knihu za hluboce biblickou? Jak je možné, že se tolik křesťanů, včetně kazatelů, nechá chytit do pastí náboženského balastu a pokřesťanštělých frází – protože tato kniha ničím jiným není?

Jak je možné, že je tolik křesťanů uchváčeno knihami, které jsou plytké, prázdné, které vzbuzují nereálná očekávání – jako např. kniha Nebeský muž – nebo knihami, které jsou rouhavé, jako je například kniha Chatrč, doporučovaná českými evangelikálními vedoucími?

Jednou z odpovědí je nedostatečné duchovní rozlišování na straně křesťanů!

Jak ale máme rozlišovat? Velmi zjednodušeně bych chtěl navrhnout čtyři způsoby rozlišování, které bychom měli uplatňovat při výběru knih, které čteme nebo se chystáme číst.

1. Teologické rozlišování.

To je něco, co by mělo být naprostou samozřejmostí. Když nějaký autor „křesťanské“ knihy, např. Paul Young v knize „Chatrč“, tvrdí, že Bible není pravdivé svědectví o Bohu, tak je jasné, že taková kniha nám žádný velký duchovní užitek nepřinese. Nehledě na všechna další rouhavá prohlášení, která v knize jsou.

Písmo je jednou z oblastí, na které se máme soustředit. Může se jednat o jeho zpochybnění (jako ve výše uvedeném případě) nebo o nové zjevení, které odhaluje to, co Písmo neodhaluje (jako jsou v posledních letech populární „výlety“ do nebe nebo pekla). To je přímý útok na reformační zásadu, kterou jako křesťané vyznáváme – Sola scriptura.

Další oblastí, v níž musíme dbát na pečlivé rozlišování, je **evangelium**. Kde není jasné a dostatečně hluboké vymezení toho, co je evangelium, tam nemůže být jasné porozumění tomu, kdo je to křesťan.

Definice toho, kdo je to křesťan, přímo vyplývá z toho, jak rozumíme **spasení** a definujeme ho. Dnes se můžeme setkat s tak širokými definicemi spasení, že se do nich vejde každý – modlář, cizoložník, lhář, zloděj, pokrytec, lakomec... – stačí přece, že věří v Ježíše! Opravdu je to to, co Bible říká o křesťanech?

Tragické důsledky potom nekončí u nespasených jednotlivců, ale jdou mnohem dále. Jestliže nerozumíme tomu, kdo je to křesťan, nemůžeme správně rozumět ani tomu, co je to církev. A to nám vysvětluje, proč se dnes tolik církví podobá mnohem více náboženským (kulturním, sociálním či charitativním) spolkům a nikoliv svatě a čistě nevěstě Kristově.

Posloupnost je jasná – Písmo, Kristus, spasení, křesťan, církev. Jednotlivé části jsou spolu pevně spojené jako kostky domina – když strčíte do jedné, tak se postupně zhroutí všechny.

2. Pastorální rozlišování.

Tento způsob rozlišování se týká pastýřské práce. Když čteme nějaké křesťanské knihy, tak to znamená, že se necháváme vyučovat druhým člověkem.

A v oblasti vyučování je Písmo velice striktní. Jasně říká, kdo má a kdo nemá vyučovat křesťany. Jsou zde starší, kteří mají učit. Tito starší mají být z místního sboru, což znamená, že je všechny jejich ovečky znají. Mají mít určité kvality, vlastnosti, které musí být na jejich životech patrné. A pokud chybí, tak nemají právo vyučovat druhé.

Autoři knih obvykle nebývají z našeho sboru. Přesto by měli splňovat kritéria, která Písmo klade na ty, kdo v církvi vyučují. Dnešní doba internetu nám dává do ruky nástroj, jehož pomocí můžeme zjistit o autorech knih velmi mnoho. Jsou to věrohodní lidé? Slouží ve svém sboru? Jaká je jejich rodina? Je odrazem lásky mezi Kristem a církví, Jeho nevěstou? Při takovém zkoumání možná brzy

zjistíte, že některé (i české) autory, byste raději číst neměli.

Další dvě kritéria se týkají mnohem širšího spektra knih, a to nás vede:

III. CO KŘEŠŤAN ČÍST MŮŽE (dobré nekřesťanské knihy)

Může číst křesťan knihy nevěřících autorů? S tím úzce souvisí další otázka, totiž zda může číst knihy špatných křesťanských autorů? Jsou to vážné otázky a v historii najdete různé odpovědi – od striktního ne, které bychom slyšeli např. od některých puritánů (a tato odpověď má dobré a biblické opodstatnění), až po rozhodné ano, což by řekl například v úvodu zmiňovaný Jan Amos Komenský – i to má své dobré a biblické opodstatnění. Takže vidíme, že potřebujeme alespoň nějaké vodítko, které nám pomůže nějak se zorientovat. Nabízím dvě taková vodítka:

3. Rozlišování podle kořene a ovoce.

Tento způsob rozlišování zohledňuje texty Písma, které nás učí, čeho se máme držet, čím se máme sytit, čím máme naplňovat svou mysl a své srdce.

- ◆ *Všechno zkoumejte, **dobrého se držte.** (1 Te 5,21)*
- ◆ *...cokoli je pravdivé, cokoli počestné, cokoli spravedlivé, cokoli čisté, cokoli milé, cokoli má dobrou pověst, je-li nějaká ctnost a nějaká chvála – o tom **přemýšlejte.** (Fp 4,8)*

Tyto a jim podobné texty mluví nejen o knihách, ale o všem, co má uvedené kvality. Proto mohou tyto texty být dobrým měřítkem veškerého našeho roz-

hodování, včetně toho, co čteme. Jaké budeme číst knihy, časopisy, noviny, internetové zpravodajství, diskuze? Jedná se o věci pravdivé, počestné, spravedlivé, čisté, milé, mají dobrou pověst, bude to k mojí chvále a povede mne to k ctnostnému životu? To je jen několik z mnoha otázek, které si můžeme klást.

Pokud na některou z těchto otázek nemůžeme dát jednoznačně kladnou odpověď – například proto, že svědectví, které je před námi, nemůže být ověřeno dalšími svědky, nebo se autor odvolává na nebiblická zjevení, či se zalíbením popisuje věci nemravné nebo si libuje ve dvojsmyslech, potom je lepší takové věci odložit a nečíst je.

Možná řeknete, že pokud to takto udělám, tak to nebudu moci ani otevřít noviny nebo zapnout televizi. Ano, v mnoha případech to tak skutečně bude. Ale věřte tomu, že když ty noviny neotevřete a televizi v takových případech nezapnete, tak o nic nepřijdete. Přesně naopak – a to je čtvrté a poslední rozlišovací kritérium, které jsem nazval:

4. Pragmatické rozlišování.

Jde o to, jak mám využívat svůj čas. Už jsem tuto věc zmínil – Bohu záleží na tom, jak Jeho děti nakládají se svým časem. Když se podíváme na množství knih, které vycházejí, tak je nám jasné, že nestihneme všechny přečíst. Už jen z tohoto důvodu musíme rozlišovat, co budeme a co nebudeme číst. Je rozumné trávit svůj čas četbou nerozumných věcí nebo dokonce hříšných věcí? Vede to k Boží slávě? Vede to k mému duchovnímu růstu?

Stojí za to, udělat si plán čtení. Promyslet si oblasti křesťanského života, které chceme svou četbou pokrýt a potom si vybrat pokud možno ty nejlepší dostupné knihy, které se danou oblastí zabývají.

IV. ZÁVĚR

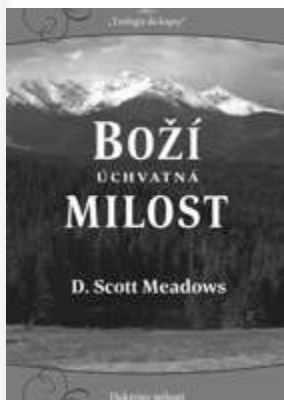
Podobně vzniká redakční plán publikování nových knih v nakladatelství Poutníkova četba. Jde o to postupně pokrýt nejdůležitější oblasti křesťanského života a učení. Takže zde najdete knihy o Písmu, o manželství, o výchově dětí, o modlitbě, apologetiku, knihu o Boží milosti, a vedle nich – a to je podstatná a důležitá část – komentáře k biblickým knihám. Jsou to knihy, které můžeme s čistým svědomím doporučit, na rozdíl od řady dalších, z nichž některé jsem dnes jmenoval. Některá křesťanská nakladatelství vydávají skutečně cokoliv a je třeba, abychom pečlivě promýšleli, co budeme číst.

Není jedno, co čteme. Čas je krátký a my ho nesmíme promrhat neužitečnými věcmi. Proto máme číst kvalitní knihy, ze kterých bude mít užitek naše duše a radost náš Bůh. Apoštol Pavel se za své knihy nestyděl. Jak je to s námi? Jak by obstála vaše knihovna ve světle Kristova blízkého příchodu? Budou z ní mít duchovní užitek ti, kterým ji jednou odkážete? Co by řekl Pavel na knihy, které čtete? Doporučili byste je Timoteovi? ■

*Konference Bible pod palbou
Třinec 2013*

*Nahrávku tohoto kázání (i ostatních
z této konference) naleznete
na stránkách Reformace.cz*

Novinka v Poutníkové četbě

Boží úchvatná milost

D. Scott Meadows

Pastor Meadows se pečlivě vyhýbá všem nebiblickým termínům a označením, které by mohly vést jen ke zbytečnému zmatku, a dává Bibli veškerý prostor, abychom poselství o milosti viděli tak, jak je vyjádřené v samotné Bibli. Kniha vyniká jednoduchostí, vřelostí a je psána jasným jazykem. Pastor Meadows napsal tyto stránky s touhou vést nás k uctívání Boha vší milosti a vybavit nás pevným biblickým základem, díky němuž pak budeme moci pomáhat dalším poznávat a uctívat Boha u trůnu Jeho úžasné milosti.

Brožura, 36 stran, cena 40,- Kč

www.PoutnikovaCetba.cz, Poutnik@PoutnikovaCetba.cz,

tel.: +420 472 741 623

Poutníková četba, Žandov 85, Chlumeč 403 39

Člověk není Bůh

ZIMNÍ KONFERENCE 2014

Co Bible učí o Bohu a o člověku

1. Úvod do problematiky – Pavel Steiger
2. Boží svébytnost (lidská závislost) – Štěpán Rucki
3. Boží svatost (lidská hříšnost) – Jerry Farnik
4. Boží spravedlnost (lidská nespravedlnost) – Jan Šichula
5. Boží svrchovanost (lidská omezenost) – Radek Kolařík
6. Boží dobrota (lidská zkaženost) – Jaroslav Kernal

25. ledna 2014

Biskupské gymnásium Brno

www.reformace.cz

**Objednávky časopisu, knih, nahrávek a své připomínky,
názory, náměty nebo články posílejte na:**

zapasodusi@gmail.com

Nebo na adresu: **Zápas o duši, Veleslavínova 14
400 11 Ústí nad Labem**

Telefon do redakce: (+420) 411 440 021

**Dobrovolné příspěvky posílejte přiloženou složenkou nebo převodem z účtu.
Jako variabilní symbol použijte číslo uvedené na adresním štítku.**

Číslo účtu: 2600196560 / 2010 (Česká republika)
2600196560 / 8330 (Slovensko)

Reformace

Internetový měsíčník pro církev reformovanou a stále se reformující.
Časopis, který vychází vždy na začátku měsíce, můžete dostávat emailem
a zároveň je také k dispozici na našich webových stránkách.

www.reformace.cz

Posláním občanského sdružení Reformace.cz je pomáhat
jednotlivcům, místním sborům a dalším misijním organizacím
naplňovat příkaz Pána Ježíše Krista nést Boží slovo do celého
světa a vychovávat učedníky.

**Na webu naleznete: stovky nahrávek kázání a vyučování •
webový archiv časopisu Zápas o duši • úvahy a vyučování •
elektronické knihy • internetový časopis Reformace • staré
publikace ke stažení • videa • a další.**

**HCJB vysílání v Rádiu 7 (www.radio7.cz)
pondělí 23³⁰–0⁰⁰, středa 17¹⁵–17⁴⁵, čtvrtek 5⁰⁰–5³⁰**

ZÁPAS O DUŠI © vydává Reformace.cz, Hošťálkova 1b, 169 00 Praha 6, IČ: 41605012

Redakce a administrace: Veleslavínova 14, 400 11 Ústí nad Labem

Odpovědný redaktor: Jaroslav Kernal

Redakční rada: Radovan Hynek, Petr Papež, Klára Steigerová, Pavel Steiger, Iva Suchá,
Jan Suchý

Překlady: Julie Petrecká (pokud není uvedeno jinak)

Číslo 117, vyšlo 15. července 2013, ev. č. MKČR: E 11180

Tiskne Grafotechna print, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 – Stodůlky

Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ!**

ISSN 1804-2880